

De schermwedstrijden te Scheveningen. — Isadora Duncan gehuwd. — Ernstig treinongeluk te Rotterdam
 Een zeilwedstrijd voor Scheveningsche visschers. — De gasfabriek. — Lente- en Zomerweelde. Fraaie foto's.

No. 47
 (21)
 24 Mei
 1922.

PER NUMMER
 20 CENT.
 VOOR WEEK-
 ABONNÉ'S
 17½ CENT.

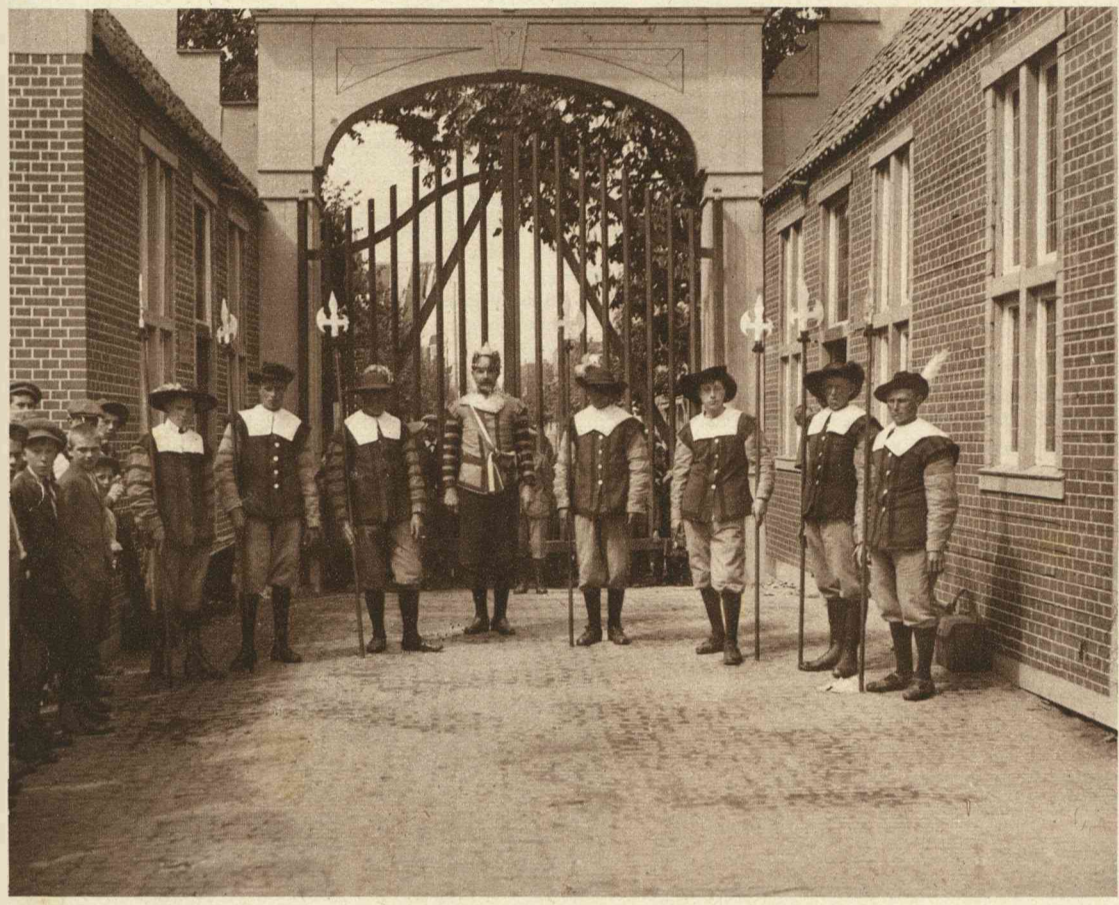
Panorama

GEÏLLUSTREERD WEEKBLAD

A. W. SIJTHOFF'S UITGEVERS MAATSCHAPPIJ LEIDEN

PRIJS
 PER
 KWARTAAL
 f 2.25
 FRANCO
 PER POST
 f 2.50

De herdenkingsfeesten te Enkhuizen

Zaterdag 20 Mei werd te Enkhuizen op feestelijke wijze het feit herdacht dat deze stad den 21sten Mei 1572, in navolging van den Briel, het Spaansche juk afwierp en zich voor den Prins van Oranje verklaarde. Onze fotograaf maakte van de feestelijkheden een aantal opnamen die wij in dit nummer reproduceeren. Hierboven links: De wacht vóór de getrouw nagébootste historische Koepoort. Rechts: 'n Wagen voorstellende het front van het oude stadhuis omstreeks 1572, een der interessantste wagens uit den historisch allegorischen optocht.

Links: Voorstelling van kleederdrachten van de 17e tot de 19e eeuw, en rechts: een groep edelvrouwen in de kleederdracht van het jaar 1000—1500, twee groepen uit den optocht die veel bekijks hadden.

(Zie ook de foto's op pag. 11 van dit nummer.)

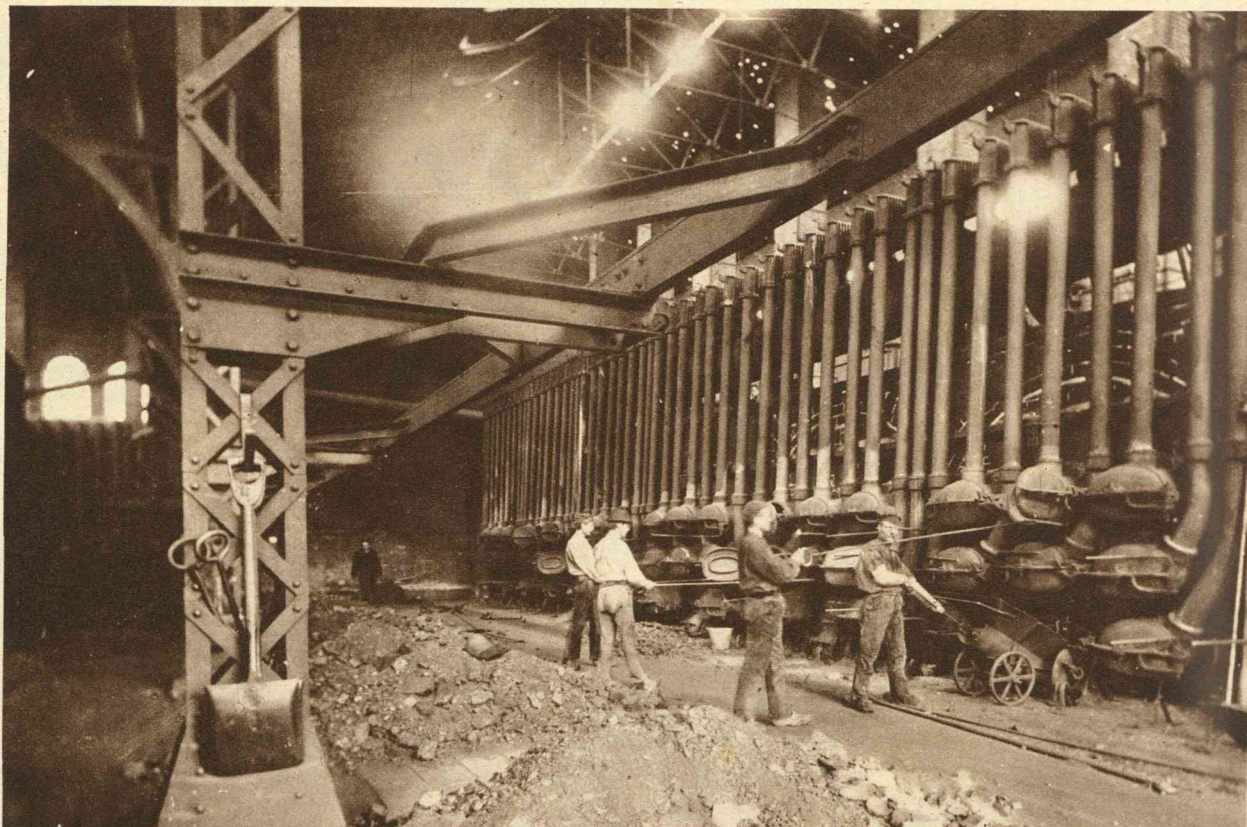
DE GASFABRIEK

Het gasbedrijf is ongetwijfeld een der belangrijkste industrieën. Ofschoon het steenkoolgas als verlichtings- en verwarmingsmiddel langzamerhand door de electriciteit verdrongen wordt, blijft het voor zeer veel technische doeleinden voorloopig nog onmisbaar. Hoe belangrijk de rol ook is, die het gas in ons dagelijks leven speelt, toch blijken maar betrekkelijk weinigen met den gang van het bedrijf op de hoogte te zijn en dat een gasfabriek nog andere, veel belangrijker dingen produceert dan „gas,” is gewoonlijk volkomen onbekend. Laten we daarom eens een overzicht nemen van het bedrijf.

Een gasfabriek is uit den aard der zaak afhankelijk van haar kolenvoorraden en daar de fabriek groote hoeveelheden verwerkt, dient men om bij abnormale omstandigheden, zooals bijv. storing in transport, het bedrijf in gang te houden, zeer aanzienlijke hoeveelheden kolen in opslag te hebben. Deze kolenvoorraden nemen niet alleen veel plaats in, doch zijn tevens een bron van voortdurende zorg. Verscheidene malen daags moeten de opslagplaatsen gecontroleerd worden, want vaak treedt binnen in de kolenmassa's broeiing op, die tot zelfontbranding aanleiding kan geven.

Van deze opslagplaatsen wordt de steenkool gevoerd naar de retortenzaal, het voornaamste gedeelte van de fabriek. (fig. 1). Hier wordt het ruwe steenkoolgas gemaakt door gaskolen buiten toetreding van de lucht sterk te verhitten. De steenkool wordt hiervoor in vuurvaste steenen cylinders gebracht, die in ovens ingebouwd zijn. Deze cylinders noemt men retorten. De ovens bevatten elk gewoonlijk een batterij van negen zulke retorten en worden met cokes gestookt.

In de retorten ontleedt de steenkool door de hitte en er vormen zich allerlei gasvormige producten, waaronder dat mengsel van stoffen, dat wij gas noemen, verder waterdamp en aanzienlijke hoeveelheden teer, die bij die temperatuur ook gasvormig is en talloze andere stoffen. Alle gassen ontwijken uit de retort en komen terecht in een wijde horizontale buis die boven over de retorten heen-

Retortenzaal.

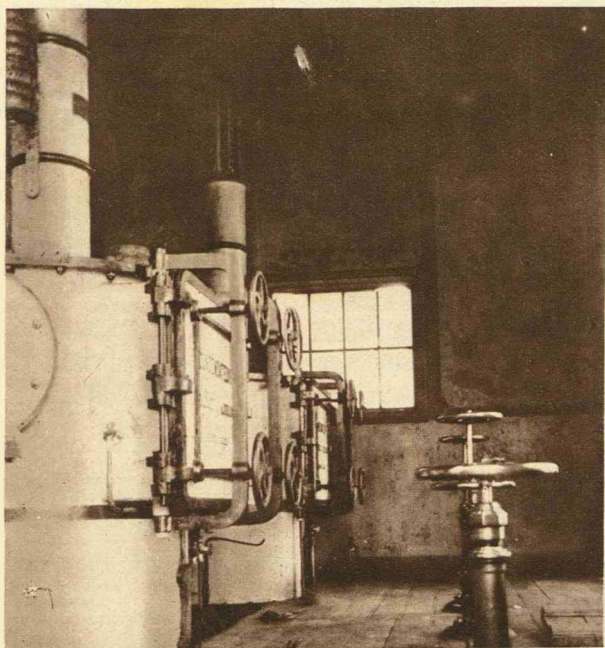
Op deze foto zijn zes ovens zichtbaar, die elk hier acht retorten hebben. Vooraan ziet men het ledigen van een retort. De rechtopgaande pijpen zijn de zoogenaamde klimpijpen, die de retorten met de hydraulische main verbinden. De main is de zeer breede buis, die achter de klimpijpen zichtbaar is.

de verwijdering van talrijke schadelijke bijmengsels uit het gas, maar tevens de winning van bijproducten, nog belangrijker dan het gas zelf. Eerst komt het ruwe lichtgas in een systeem van koelbuizen, waarin wederom een hoeveelheid teer condenseert. Ook het water slaat hier grotendeels neer, waardoor zich het teerwater vormt. Een gedeelte van de teer blijft echter in den vorm van een fijnen nevel in het gas hangen. Ter verdere afkoeling leidt men het gas door een stel van ± 5 condensoren, waarin 't grootste kwantum teer achterblijft.

De laatste hoeveelheden worden verwijderd door de zoo-

ducten geven. Deze stoffen ontstaan in de retorten door ontleding van de zwavel- en stikstofverbindingen, die zich in de steenkool bevinden. Hoofdzakelijk zijn het ammoniak, zwavelwaterstof en blauwzuur. Daar ammoniak en blauwzuur waardevolle stoffen zijn, is deze zuivering dus tevens van economische beteekenis.

De ammoniak wordt het eerst verwijderd. De exhaustor perst het gas door een paar met cokes gevulde torens, scrub-

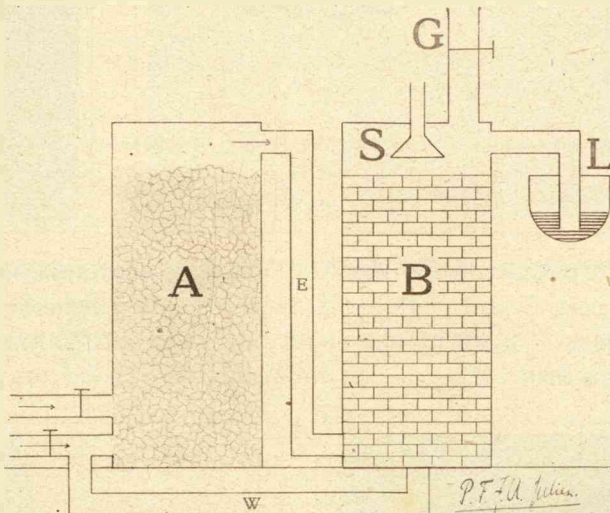

Pelouse of teerscheider.

loopt en gedeeltelijk met water gevuld is, de zoogenaamde hydraulische main.

Wat in de retorten achterblijft, als alle gasvormige producten ontweken zijn, is cokes, die gedeeltelijk gebruikt wordt voor het stoken der retorten-ovens, gedeeltelijk in den handel gebracht wordt. In de hydraulische main worden de retortengassen sterk afgekoeld, waardoor een gedeelte van de teer en de waterdamp condenseeren.

Van uit de main wordt het gasmengsel verder geleid om gezuiverd te worden. Het zuiveringsproces, dat vaak zeer gecompliceerd is, heeft een tweeledig doel, n.l. eerstens

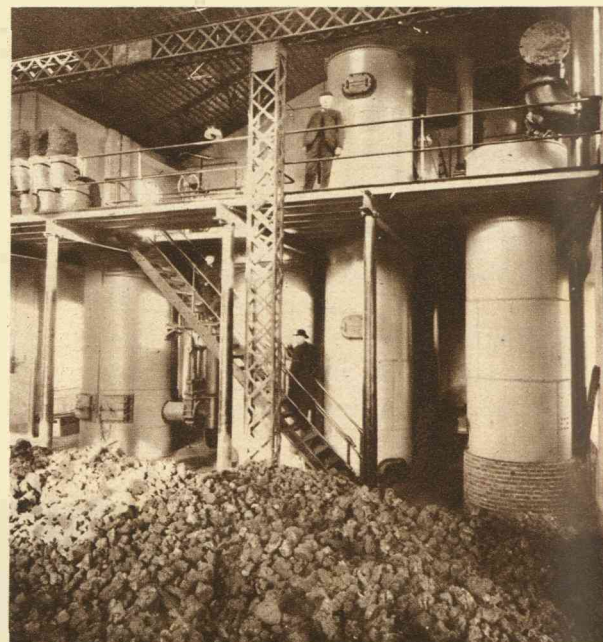

Schematische voorstelling van een watergasfabriek. Verklaring in den tekst.

genaamde pelouses of teerscheiders, waarin men het gas door schotten van zeer fijn metaal laat strijken (fig. 2). Gewoonlijk bezigt men twee pelouses, zoodat, om het gas geheel teervrij te maken, dus niet minder dan 8 apparaten noodig zijn, de main niet meegerekend.

De geringe overdruk, die in de retorten heerscht, is niet voldoende om het gas door alle toestellen heen te persen. Daarom is na de pelouses in de leiding een pompinrichting opgenomen, een zoogenaamde exhaustor, die het gas aanzuigt en verder perst.

Het gas is nu van teer gezuiverd, maar het bevat nog andere vreemde bestanddeelen, welke er uit weggenomen moeten worden, daar ze bij verbranding schadelijke pro-

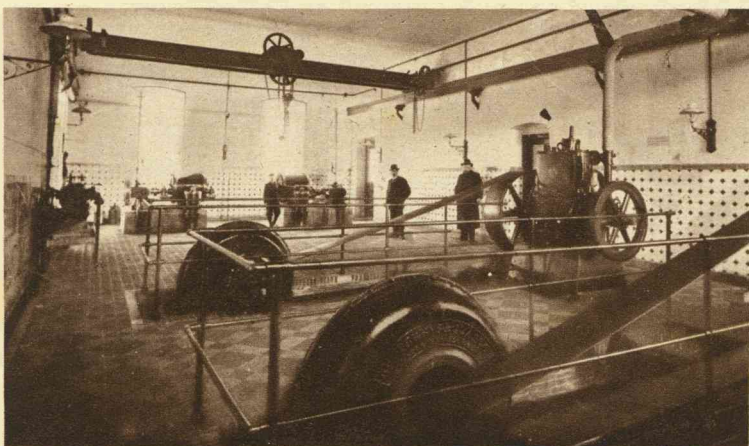

Watergasfabriek.

bers genaamd, waarin bovenin water druppelt. Een groot deel van de ammoniak lost in het water op. De rest wordt er uit gehaald door de ammoniak-wasschers. Het blauwzuur en de zwavelwaterstof worden meestal opgenomen door de zuiveringskisten, waarin zich ijzeroxyden bevinden, die de beide stoffen absorbeeren.

Het blauwzuur wordt ook wel door wassching verwijderd. Na 4 zuiveringskisten doorlopen te hebben, wordt het gas in den gashouder geperst.

Waar bestaat het lichtgas nu uit? Die samenstelling loopt nogal uiteen, doch steeds zijn de voornaamste be-

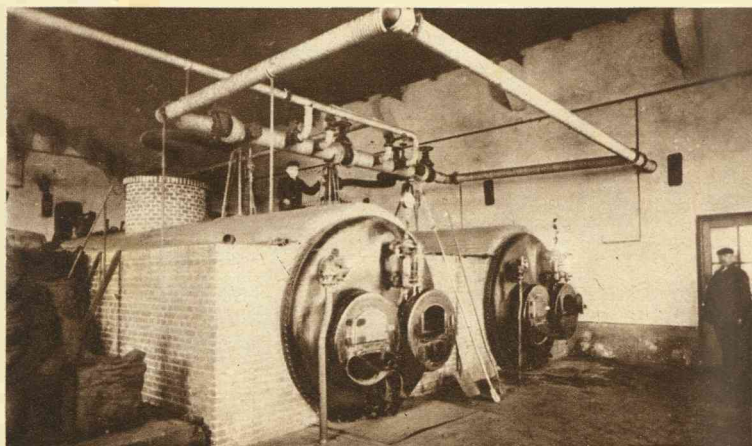

Links :

De blowers, die de lucht voor de blaasgangen aanblazen.

Rechts :

De stoomketels, die den stoom voor de gasgangen leveren.

standdeelen: waterstof, koolmonoxyde en methaan. Tevens bevat het als waardelooze bestanddeelen stikstof en koolzuur.

De verstikkende werking van het lichtgas wordt veroorzaakt door het koolmonoxyde, een gas dat volkomen identiek is met de koolmonoxyde, die jaarlijks zooveel slachtoffers maakt. Het koolmonoxyde is niet alleen verstikkend maar tevens zeer giftig want als het in de longen komt wordt het door het bloed opgenomen en dit laat het niet weer los, waardoor het bloed voor de ademhaling ongeschikt wordt. Het inademen van zelfs kleine hoeveelheden gas of kolendamp veroorzaakt, als het geregeld gebeurt, chronische bloedarmoede daar telkens opnieuw een gedeelte van het bloed voor altijd onwerkzaam gemaakt wordt. 't Is dus zaak om voorzichtig te zijn.

We hebben in den loop van het bedrijf vier bijproducten der gasfabricage leeren kennen die we niet zonder meer mogen voorbij gaan, omdat ze van groote beteekenis zijn.

Dat zijn de cokes, de steenkoolteer, het ammoniak- of gaswater en de ijzermassa van de zuiveringskisten.

Cokes vindt uitgebreide toepassing in de techniek. In de gasfabriek zelf wordt ze, behalve voor het stoken van de retortovens gebezigd voor het fabriceren van het zoogenaamde watergas.

Zeer groote hoeveelheden worden ook in de ijzerindustrie verbruikt, voornamelijk in het hoogovenbedrijf.

Van nog grooter belang is de koolteer. Koolteer is een mengsel van talrijke stoffen, waarvan we als de voornaamste noemen: benzol, toluol, phenol, kresolen, naphthaline en anthraceen, allemaal stoffen, die voor de chemische industrie van groot belang zijn.

Om deze verschillende bestanddeelen van elkaar te scheiden, wordt de teer gedistilleerd. Het eerst gaan de vluchtigste bestanddeelen over en worden afzonderlijk opgevangen, vervolgens komen de iets minder vluchtige en dan slotte distilleren die stoffen, die het moeilijkst in dampvorm te brengen zijn. Deze werkwijze die men gefractioneerde distillatie noemt, stelt ons in staat het hoogst gekompliceerde mengsel in verschillende frakties te scheiden. Gewoonlijk worden vier frakties opgevangen n.l. de zoogenaamde lichte olie, die van 80°—170° C. overdistilleert, de middenolie 170°—240° C., de zware olie 240°—270° C. en de anthraceen-olie, die boven 270° C. overgaat.

Door elke fraktie weer op dezelfde manier te behandelen kan men tenslotte tot een praktisch volkomen scheiding der verschillende stoffen komen.

In de lichte olie bevinden zich hoofdzakelijk benzol en toluol. De middenolie bestaat uit phenol en naphthaline. De zware of Kreosootolie bevat kresolen en naphthaline, terwijl in de anthraceenolie zich aanzienlijke hoeveelheden anthra- ceen bevinden.

Het residu is de steenkoolpek.

De lichte olie, die benzol en toluol levert, is de belangrijkste, daar benzol o.a. de grondstof is voor de aniline, waaruit de meeste kleurstoffen worden bereid. Verder worden er uit benzol talloze praeparaten vervaardigd, die in de geneeskunde, de fotografie enz. toepassing vinden.

Toluol wordt eveneens op kleurstoffen verwerkt; tevens is toluol de grondstof voor de bekende springstof trinitrotoluol, ook wel trotyl genaamd.

Het phenol of karbol, dat uit de middenolie gewonnen wordt, is het uitgangspunt voor ontploffingsstoffen (pikrinezuur), verscheidene desinfecterende middelen en wederom een groot aantal praeparaten van allerlei soort.

Uit naphthaline maakt men de beste blauwe verfstof die er bestaat, de indigo, die vroeger uit de bladeren van de indigoplant werd bereid, doch tegenwoordig langs scheikundigen weg vervaardigd wordt. Na onderzoekingen, die 17 jaar geduurd hadden, is men er aan de Badische Anilin und Sodafabrik in 1895 in geslaagd een procédé te vinden, waarbij de indigo geheel langs synthetischen weg wordt verkregen met naphthaline als uitgangspunt. Daar de kunstmatige indigo veel beter en goedkoper is, dan de natuurlijke, heeft zij deze bijna geheel verdrongen van de wereldmarkt.

Van welk een economische beteekenis of dit is mag uit de volgende cijfers blijken. Jaarlijks wordt voor ongeveer 70 miljoen gulden aan indigo verbruikt. Tot 1894 voorzag de Indische indigo-kultuur geheel in de wereldbehoefte, terwijl op het oogenblik de kunstmatige indigo \pm 85% van de totale wereldproductie vormt.

Anthraceen wordt grootendeels verwerkt op alizarine, een roode kleurstof van uitmuntende kwaliteit.

Vroeger bereidde men de alizarine uit de wortels van de meekrap, een plant, die ook bij ons in Zeeland veel gekultiveerd werd. Tegenwoordig wordt de alizarine uitsluitend langs chemischen weg vervaardigd, want het synthetische produkt is zeer veel beter en goedkoper dan het plantaardige. Het wereldverbruik van alizarine is vrij aanzienlijk, n.l. 7 miljoen per jaar. Na de koolteer is het ammoniakwater wel het belangrijkste bijproduct der gasindustrie; daar het belangrijke is voor de zwavelzure ammoniak, een meststof van groote beteekenis.

Wat de ijzermassa der zuiveringskisten betreft, deze wordt verwerkt op zwavel en cyaanverbindingen.

De groote gasfabrieken maken echter niet alleen gas volgens de boven beschreven methode, doch tevens volgens het watergas-procédé. Dit procédé beruist op het feit, dat wanneer stoom met hoge temperatuur over gloeiende cokes geleid wordt, zich dan twee brandbare gassen vormen,

De Zeilwedstrijd voor de Scheveningsche visschers.

Als een der vele attracties van de Scheveningsche Automobieltentoonstelling stond er voor Dinsdagmiddag 16 Mei een zeilwedstrijd voor de Scheveningsche Visschers op het program. Onder enorme belangstelling heeft deze wedstrijd nabij de Pier plaats gehad. Wij maakten een tweetal opnamen, die wij hierbij reproduceeren. Hierboven: een spannend moment terwijl de schuitjes om de boei draaien. Beneden: de belangstelling van het publiek voor den wedstrijd.

die we al hebben leeren kennen als bestanddeel van het gewone steenkoolgas, n.l. koolmonoxyde en waterstof. Door dit proces daalt de temperatuur van de cokes echter, daar als 't ware door de vorming der beide gassen warmte wordt vastgelegd en ze wordt eindelijk zoo laag, dat er geen gassen meer ontstaan. Dan moet de cokes weer op temperatuur gebracht worden, wat als volgt gaat. Men sluit den stoom af en perst heete lucht naar binnen. De cokes begint weer te branden en als de vereischte temperatuur bereikt is sluit men de luchtleiding af en laat weer stoom toe, waardoor opnieuw watergas gevormd wordt. Zoo wisselen de „gasgang” en de „blaasgang” elkaar regelmatig af. Het watergas kan na zuivering zonder meer met het steenkoolgas vermengd worden; meestal echter wordt het van te voren nog gekarbureerd. Hoe of dit geschiedt zullen we in 't kort nagaan met behulp van fig 3.

A is een toren met binnenwerk van vuurvast steen, gevuld met gloeiende cokes en draagt den naam van generator. De toren B heet karburator en is gevuld met een stapelwerk van steenen.

Onder in A wordt nu voorgewarmde lucht geblazen, waardoor de cokes heftig begint te branden (blaasgang).

Het verbrandingsproduct bestaat hoofdzakelijk uit koolmonoxyde, dat door E onder in den karburator B komt en daar met de lucht, die langs W aangevoerd wordt, verbrand tot koolzuur, dat door den schoorsteen G ontwijkt.

Door de groote hoeveelheid warmte, die het verbrandende koolmonoxyde in B ontwikkelt, wordt het steenen stapelwerk hevig verhit en als in A en B de gewenschte temperatuur bereikt is, wordt de luchttoevoer en de schoorsteen G afgesloten en de stoomleiding geopend. De stoom komt in aanraking met de brandende cokes, waardoor het watergas ontstaat (gasgang). Het watergas ontwijkt langs E en komt in den karburator, waarin uit de sproeier S een of andere goedkoope oliesoort op het gloeiende stapelwerk gespoten wordt. De olie ontleedt tot eenvoudiger stoffen, die het watergas zoogenaamd karbureeren, waardoor het rijker wordt aan warmte-effect. In dit karburatieproces heeft men dus een middel om technisch minderbruikbare olieën in waardevolle producten om te zetten.

Het gekarbureerde watergas ontwijkt door het waterslot L en komt na zuivering in den gashouder. De gegeven beschrijving van de watergas-fabrikage is zeer schematisch; in de praktijk is de zaak gekompliceerder.

Den laatsten tijd wordt, hoofdzakelijk in Duitsland, een andere werkwijze toegepast, waarbij men veel lagere temperaturen bezigt. Het zwaartepunt van dit procédé ligt in de teerwinning. De gasfabrikage is bijzaak. Door deze „Tieftemperaturverkokung” zooals de Duitschers het noemen, is 't mogelijk gebleken, uit de teer dezelfde producten te verkrijgen, als uit de ruwe petroleum, terwijl zeer weinig waardelooze bijproducten ontstaan.

Gezien het geweldig verbruik van benzine e. d. is het niet onmogelijk, dat de petroleumbronnen der wereld binnen afzienbaren tijd niet meer in de behoefte kunnen voorzien en dan is het van groot belang te achten, dat de chemische techniek over de middelen beschikt om petroleumproducten langs een anderen weg te vervaardigen.

Het is natuurlijk niet mogelijk hier een schets te geven van de gasindustrie in haar geheele uitgestrektheid, doch uit het voorafgaande kan toch genoegzaam blijken, van welk een groote beteekenis ze is. Het is echter wel te voorzien, dat voor verwarmings- en verlichtingsdoeleinden, de elektriciteit het gas tenslotte geheel zal verdringen, zoodat men het waarschijnlijk mag achten, dat in de toekomst het gasbedrijf zich meer en meer op de winning der steenkoolteer zal concentreren en het gas slechts een bijkomproduct zal concentreren. Daarvoor zal de industrie van groot belang blijven, omdat talloze chemische bedrijven geheel van de teerproducten afhankelijk zijn.

PAUL F. J. A. JULIEN.

Van een Zomerschen dag...

Schets door Do. Musbach

Ruim een kwartier vóór den afgesproken tijd stond juffrouw Jetje precies onder de klok in de hall van het Centraal-station te Amsterdam. Mejuffrouw Jetje van Bree was klein en corpulent van gestalte, zij had een rond gezichtje, frissche roode koo-ntjes vol rimpeltjes als een verflent appeltje en bruin-zwarte oogjes gelijk kleine glimmende gitjes die op het moment dat ze onder de klok in de hall stond, zéér nerveus rondjaarden. Ze had een nieuw voorjaars-hoedje op van grijs stroo met vuur-roode bengelende kersen, het hoofddeksel stond iets te jeugdig bij haar grijskleurig kapsel, doch ze wilde er absoluut jeugdiger uitzien dan ze in werkelijkheid was. Haar donker-bruin mantelpakje met wit kanten kraag was ook pas aangeschaft, zoo ook de wat te nauwe gelakte schoentjes en de kanarie-gele glacoëtjes. Alles spiksplinter nieuw en keurig voor... de afspraak.

De afspraak!

Het woord alleen reeds deed haar huiveren en haar roode koo-ntjes verbleeken van pure agitatie. Vijf en vijftig jaar oud had ze nog nooit zoo iets durf-achtigs onder-nomen! Ze woonde sinds jaren met haar vijf en twintig jarig nichtje, die onderwijzeres was, samen op een klein net ingericht bovenhuis in een stille straat. En daar juffrouw Jetje van Bree dikwijls met een haak- of breiwerk voor een der vensters zat zoo dwaalden haar blikken on-willekeurig naar den overkant en ving ze dan een beleefden groet van haar overbuurman op. De overbuurman was een dikke vijftiger en een gepensionneerd ambtenaar ter secretarie die op kamers woonde. Hij was zéér lang en mager en bolle groen-achtige oogen gluurden achter brille-glazen en namen alles nauwkeurig op. Deze ochter hadden tot menig dispuut tusschen tante Jetje en haar nichtje aanleiding gegeven. Tante vond ze „trouw en oprecht” zoo uit de verte gezien, maar Jo, het nichtje, vond ze brutaal-dom. „Wat mankeerde die man om hun zóó te fixeren?” vroeg ze zich dikwijls af. De kennismaking met Bertus*Ploeg, hun buurman van den overkant, volgde door een zonderling toeval. Op een morgen stond hij onder de vensters der dames met een vriend te praten, toen er plotseling een kamervogelertje vól water op zijn hoed werd geworpen door onvoorzichtigheid van tante Jetje die de geraniums begoot. Zijn eerste opwelling was te vloeken

en woedende woorden naar boven te werpen, doch hij deed van dit alles niets toen hij zag wie het ongeluk begaan had. Een vreemde, vergenoegde glimlach speelde om zijn lippen, hoewel zijn hoofd pijn deed en zijn nieuwe hoed van het water droop. Hij veegde met zijn zakdoek zijn hoed eenigszins droog en belde vervolgens aan het huis van juffrouw van Bree aan, die doodelijk angstig achter de vitrages gluurde. Maar daar het schellen aanhield, opende ze eindelijk de voordeur. Inplaats van een kwaad gezicht te zien, keek ze in de vriendelijke oogen van haar overbuur. Hij boog beleefd, en overhandigde haar het gietertje, stelde zich zelf voor. Juffrouw Jetje noodigde hem onder vele excuses in de kamer. Met 'n bevallige handbeweging wees ze hem een stoel aan en vroeg deelnemend of hij zijn hoofd ook bezeerd had.

„Och, 't was heusch niet erg... 't gietertje is maar van aluminium. — U woont hier zeer gezellig zoo met uw dochter mevrouw!” glimlachte Bertus Ploeg, nog steeds over zijn natten hoed wrijvend.

„Met mijn nichtje, ik ben haar tante en nooit getrouwd geweest!” bloosde juffrouw Jetje.

„Ah zoo... de tante van het lieve meisje, bepaald 'n ijverig meisje dat nichtje... ijverig... 'k zie haar 's morgens en 's middags altijd op haar fiets naar kantoor gaan.”

„Naar school, ze is onderwijzeres!” lichte tante hem in.

„Ah zoo... gezellig voor u... ik ben zeer eenzaam op kamers!”

En Bertus Ploeg zuchtte. Uit beleefdheid en mogelijk medegevoel zuchtte tante Jetje ook. Het gesprek duurde nog een poosje voort en toen hij eindelijk vertrok noodigde tante Jetje hem uit om eens 's avonds een kopje thee te komen drinken, wat hij zeer gaarne deed. 't Nichtje was verontwaardigd. „Waarom noodigde tante Jet dien allergeweldigsten leelijken, vervelenden man op visite... gewoon bespottelijk!”

„Het moest wel!” verdedigde tante het geval. „Denk eens hoe goedig... een gieter vol water op zijn hoofd en niet eens kwaad... dat pleit voor zijn goed hart... ik heb 't altijd wel goed gezien, hij heeft trouwe oogen...”

Aldus kwam de heer Bertus Ploeg op theesite. Zijn eenzaam hart sprong op van blijdschap toen hij in de gezellige kamer trad en juffrouw Jet van Bree hem hartelijk verwelkomde. Toen begon hij vergelijkingen te maken tusschen zijn kamer en die van tante Jetje en 't viel niet in het voordeel van zijn hospita uit. Hij begon een klaag

Het Generaal van Heutsz-fonds.

De vorige week hield de „Vereeniging het Generaal van Heutsz-fonds” een jaarvergadering. Deze Vereeniging stelt zich ten doel het behartigen van stoffelijke en moreele belangen van kinderen van militairen beneden den rang van Officier, bij voorkeur, van die, welke in Ned.-Indië zijn gesneuveld of aan voor den vijand bekomen verwondingen zijn overleden. Daar er gelukkig in de laatste jaren geen expedities meer voorkwamen, vielen er ook geen gesneuvelden te betreuren en heeft de Vereeniging zich op het breede standpunt geplaatst: de kinderen, van ieder militair beneden den rang van Officier, die in Indië gediend heeft, bij overlijden, indien noodig, steun te verlenen voor opvoeding en onderwijs.

lied over de waggelende stoelen, over verlepte planten, hier stond alles zoo frisch en juffrouw Jet schudde vol medelijden het hoofd bij de opsomming al dezer ellende. Toen hij dan ook over het taaie vleesch begon en de ongere aardappels had ze wel kunnen huilen. Stakkerd... zóó eenzaam! Ze waren het roerend eens dat een man op kamers een ongelukkig wezen is. Het onderwerp sloeg nu over op trouwen. Juffrouw Jetje's blozende kooitjes glommen, en verlegen schonk ze de thee naast de kopjes Zeer vriendelijk informeerde de heer Ploeg weer naar het ijverig nichtje, dat tot zijn spijt niet thuis was.

„Weet u wat wij eens doen moesten: een dagje naar buiten gaan, 't is in het begin van Juni zoo mooi, we kunnen heerlijk van het jonge groen genieten... wij beidjes alleen!” inviteerde de gas. Vóór juffrouw Jetje van haar verrassende verbazing kon bekomen, trad juist het nichtje Jo de kamer in. Met een coquet lachje begroette ze meneer Ploeg, die verrukt was over dat mooie vriendelijke meisje. Over het dagje naar buiten werd tot tante Jetje's teleurstelling niet meer gerept. „Natuurlijk, Jo had nu het woord... de moderne jeugd was eigenlijk indiscreet om het woord zoo te voeren!” dacht de juffrouw uit haar humeur. „Enfin; in alle geval was zij door hem geïnviteerd en Jo behoefde niets van die afspraak te weten” dacht tante Jetje. Een „heimliche” afspraak dus...

Wanneer, wanneer zou die groote dag aanbreken?”

En die lang verbeide dag was aangebroken. Daarom stond juffrouw van Bree op een Zondagmorgen in Juni in de hall van het Centraal-station te Amsterdam. Tegen Jo, het nichtje, had ze gezegd, dat ze dien dag naar een vriendin te Haarlem ging, een leugentje om bestwil dus. Hoe zou Jo opkijken, wanneer Bertus Ploeg haar oom werd! Want daar was juffrouw Jetje zeker van, dat van-

Isadora Duncan gehuwd.

Isadora Duncan, de door haar klassieke dansen wereldberoemde Primaballerina, is in het huwelijk getreden met den jongen Russischen dichter Jessenin. Zij vertoeven op 't oogenblik in Berlijn, waar zij zal optreden ten bate van de hongerslijdende bevolking van Rusland.

dag op dien zomerschen dag de levensvraag aan haar gedaan zou worden. Gelukkig! dacht ze verheugd en doodsangstig rondblikkend of ze ook kennissen zag... daar kwam hij aan!

Met zijn lange beenen was hij in eenige passen door de hall gestapt, een matelot stond eenigszins scheef op zijn paar overgebleven grijze haren, dat hem bepaald iets zwierigs gaf.

„Ik heb me wat verlaat!” hijgde hij zijn hand uitstekend en zijn hoed even affichtend; „laten we ons haasten, anders missen wij den trein naar Hilversum!”

Juffrouw Jet was even uit het veld geslagen over deze haastige begroeting daar zij een innigen handdruk had verwacht. Ze volgde den heer Ploeg de trap op naar het station, waar de trein reeds op het punt stond van vertrekken.

Na eenig heen en weer gedraaf langs den trein zaten ze eindelijk in een overvullen coupé niet-rooken. Juffrouw van Bree zat in een hoekje gedrukt, ze had het zeer benauwd, daar de nauwe nieuwe schoentjes brandende pijn veroorzaakten. Ze begon een discours, maar moest te luid schreeuwen, omreden Bertus Ploeg schuin tegenover haar zat en daarom gaf ze het maar op. 't Gaf een ware verademing toen dan ook Hilversum was bereikt.

„Wat 'n goddelijke dag weer!” zei juffrouw Jetje.

„Uitgezocht... uitgezocht... we moesten nu maar door de hei op Blaricum aan!” stelde de heer Ploeg haar voor. En zoo gezegd. Ze drentelden over de heide hoewel de zon hevig brandde en juffrouw Jetje ontzettende pijn aan haar voeten had. De nieuwe schoenen waren veel te klein. Bertus Ploeg was haar dan ook steeds een eind voor en 't was haar onmogelijk om hem bij te houden. De heer Ploeg meende eindelijk te bemerken dat hij alleen liep want omkijkend zag hij een ver eind van hem af juffrouw Jetje op een heuveltje zitten. Uit beleefdheid keerde hij zich om en zette zich naast haar.

„Altijd gezanik, met vrouwen uit!” dacht hij kwaad.

Juffrouw Jetje, min of meer poëtisch gestemd ondanks de pijn veroorzaakt door nauwe schoentjes, zei iets over den zomerdag, bloeiend van zon en geur en vogelengeweel. De dag leek haar een bekoring vol geluk...

En verlegen sloeg ze haar oogjes neer...

„Als ik 't goed zie, dan komen daar leelijke donderkoppen opzetten... we moesten nou maar een krentenbol eten en dan op Blaricum aan!” zei de minder poëtische heer Ploeg. Haar gezicht betrok. Ze zaten hier zoo knus... Maar ze haalde uit haar handtasche twee platgedrukte broodjes benevens een zak koekjes en ze aten met smaak.

Plotseling rommelde uit de verte een donderslag aan, gevolgd door dikke regendruppels. Onder hun discours

De fransche Gezant te Eindhoven.

Den 16en Mei bracht de fransche Gezant, de heer Charles Benoist (x), een bezoek aan de N. V. Philips' Gloeilampenfabrieken te Eindhoven. Hierboven een foto, tijdens het bezoek genomen.

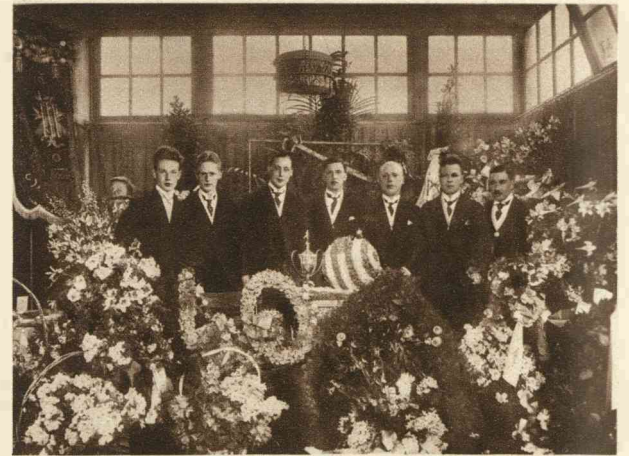
en lunch hadden ze niet meer opgelet hoe donker de lucht werd.

„Dadelijk verder!” zei de heer Ploeg beslist en hij begon niet te loopen maar met zijn lange beenen te rennen. „Op Blaricum aan!” zoo riep hij uit. Juffrouw Jetje kon niet meer. Het goot. Met dikke stralen liep het regenwater over haar heen, ze had den nieuwen zomerhoed met haar zakdoek bedekt, de vuurroode kersen gaven af, roode straatjes verf liepen langs haar gezicht.

Graag had ze op haar kousen geloopt... ze vond haar aanbieder plotseling een ellending zonder eenig gevoel. Toen keerde hij zich om door medelijden bewogen. „Kijk, daar staat een hut met dat rieten dak!” wees hij... „stakkers, wat een dag...!” en hij sloeg zijn arm even om haar heen. Ze had kunnen huilen... huilen... In razende verbijstering bekeek ze haar druipend mantelpak. Meneer Ploeg zag er uit alsof hij zoo uit het water gehaald was... En ze draafden weer verder. Nu hing juffrouw Jet aan zijn steunenden arm. Een glimlach glansde over haar glimmend gelaat... even was het leed vergeten... Goddank! Het huisje was bereikt! Een oud boerinnetje verleende hun gastvrijheid en weldra zaten ze bij den schouw waar een helder vuur onder een ijeren pot met aardappels vlamde. Ze dronken iets wat koffie genoemd werd en ze bekwamen een weinig van den vermoeienden tocht. Een jonge hond, een groot, plomp dier sprong aldoor tegen hen op, tot ergernis van juffrouw Jetje en tot genoegen van den heer Ploeg, die vroeg of het beest te koop was. Hij hield veel van beesten.

„Nou, en wat... 't is me 'n last!” zei 't moedertje. En toen werd tot groote ergernis van juffrouw Jet voor tien gulden de koop gesloten. Eindelijk was de bui bedaard en schitterde de zon over alles heen. Toen wandelden ze verder, nu in gezelschap van den hond, door een touw voortgetrokken. Maar het dier was sterk en rukte zich speelsch en uitgelaten los, totdat hij op een karretje toerende, beladen met melkvaatjes, en getrokken door een trekhond. Een vechtpartij volgde, juffrouw Jet die in de oogen van den heer Ploeg als „slink” wilde doorgaan sloeg er met haar parasol op los, tot overmaat van ramp kantelde een vaatje met melk, zoodat een melkstroom zich over haar rok uitstortte. De hond, geschrokken, holde een weiland op en ondanks alle moeite was hij verdwenen en keerde niet weer...

„M'n tientje!” jammerde de heer Ploeg.

40-jarig bestaan der Utrechtsche Cricket- en Voetbalvereniging „Hercules”.

Den 13en Mei herdacht de Cricket- en Voetbalvereniging Hercules te Utrecht haar 40-jarig bestaan. Wij geven hierboven een foto van het bestuur, gemaakt ter gelegenheid van de in „Tivoli” gehouden receptie.

„Mijn hemel wat 'n dag!” snikte juffrouw Jet.

Ze keerden vroeger dan het plan gemaakt was, huiswaarts. Ze hadden geen lust meer om verder te gaan, 't begon weer te regenen. En ze zaten alleen in een coupé van een sneltrein naar Amsterdam. Toen greep meneer Ploeg de rechterhand van juffrouw Jet... en blikte haar vol afwachting geluk in haar oogen.

Ze zag hem aan en deed een vage poging om haar hand los te rukken, maar hij hield de hand in de zijne gevangen tot haar onuitsprekelijk geluk.

„Lieve vriendin,” haperde zijn stem... „ik doe een beroep op uw goedheid. Sinds lang bemin ik uw lief nichtje Johanna... pols haar eens voor mij... en je maakt me tot den gelukkigsten man der aarde... ik ben wel ouder maar... maarr... enfin...”

Toen trok juffrouw Jet een gezicht zóó vreemd, dat de heer Ploeg deelnemend vroeg of ze kiespijn had, zeker van den „tocht” en hij stond op en sloot het portierraampje. Maar juffrouw Jet vloog op.

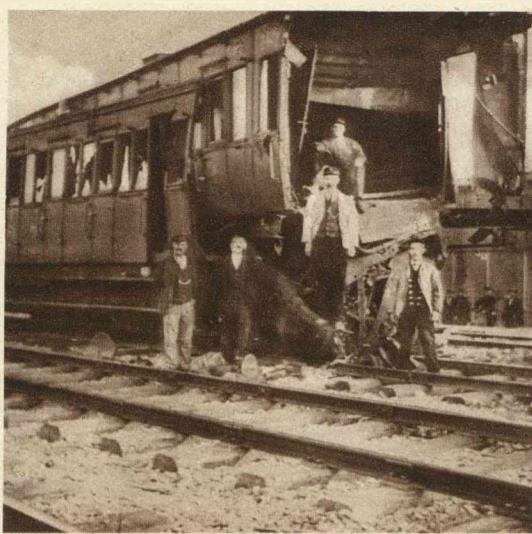
„Open” riep ze... „open... of ik stik!”

En ze sloeg wild met haar kletsnatten groenen parasol in 't rond.

„U bent 'n beetje nerveus van onzen mislukten zomerschen dag!” teemde meneer Ploeg... „Kijk... hier heb ik nog 'n zakje bonbons... voor u meegebracht... 'k had ze heelemaal vergeten! Hi... hi... hi...!” lachte hij vriendelijk. Maar juffrouw Jet zei dat ze er niet van hield en ze bekeek haar bedorven mantelpak en ze trok de verkleurde kersen van haar doorweekt nieuw zomerhoedje af, want ze naderden Amsterdam en ze zagen er uit als vogelverschrikkers die dagen lang aan weer en wind waren blootgesteld.

Het was de eerste maar ook de laatste afspraak in het leven van juffrouw Jetje.

VAN HEINDE EN VERRE

Het ernstig spoorwegongeluk bij Rotterdam.

Maandagmiddag 15 Mei had nabij het Station Maas te Rotterdam een spoorwegongeluk plaats, dat gelukkig beperkt bleef tot een groote materiele schade. Trein 46, die om 2.44 uur uit Utrecht vertrok en om 3.44 uur te R'dam moest aankomen, liep door verkeerden wisselstand op het spoorwegemplacement op een uit 12 wagons bestaanden personentrein. De twee dichtst bij elkaar zijnde wagons werden totaal in elkander gedrukt. Onze foto's geven een sprekend beeld der aangerichte schade.

Een gouden huwelijksfeest.

Den 31sten Mei a.s. hopen Margaretha Johanna Beekman en Wouter Smits te Numansdorp hun gouden huwelijksfeest te vieren. Beiden verkeerden in uitstekende gezondheid en zijn nog vol levenslust.

Oost-Holland—West-Duitsland.

Zondag 14 Mei had te Düsseldorf de voetbalwedstrijd Oost-Holland—West-Duitsland plaats, die in het voordeel der Duitschers met 4—2 eindigde. — Op onze foto ziet men de beide elftallen vereenigd.

Dr. J. W. Gunning. †

Door een noodlottig ongeval is in den ouderdom van 37 jaren te Utrecht overleden de heer Dr. J. W. Gunning, secretaris van den Zendingstudieraad.

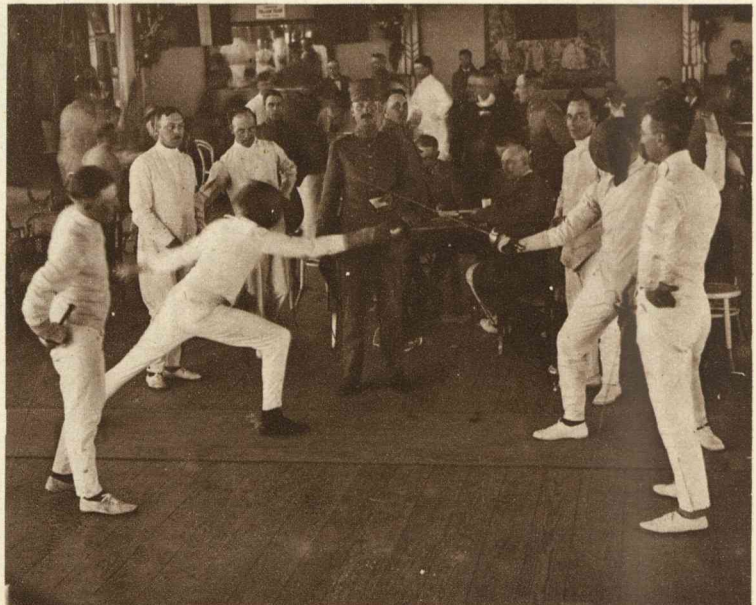
De voetbalwedstrijd Boedapest—Berlijn.

Den 14en Mei had in het Stadion te Berlijn de voetbalwedstrijd Boedapest-Berlijn plaats. Boedapest won dezen strijd met 4—2. Onze foto's geven, links: Een critisch moment voor het Berlijnsche doel. Rechts: Schwedler, de keeper van Berlijn, moet een bal in het doel passeeren laten.

De Internationale Schermwedstrijden te Scheveningen.

Van de Internationale schermwedstrijden die ter gelegenheid van het 25-jarig bestaan van den Koninklijken Officiëren Schermbond, van 17—21 Mei te Scheveningen gehouden werden, geven wij hierboven een tweetal foto's. Links: een groep der deelnemers. Rechts: een partij degen-schermen tusschen Nederlandsche officieren.

DE MANIAK

Klop. Klop. Klop — klop. Klop.

Ik ging overeind in mijn bed zitten en luisterde aandachtig. Het leek me, alsof iemand probeerde met 'n onwikkelden hamer steens uit den muur te slaan.

„Inbrekers!” dacht ik; (men neemt natuurlijk aan, dat alles wat op deze wereld na 's nachts een uur gebeurt aan inbrekers moet worden toegeschreven) en ik overdacht wat voor een merkwaardig-nauwgezette maar tevens langzame en moeilijke methode zij gekozen hadden. Het geklop duurde onregelmatig maar ononderbroken voort.

Mijn bed stond bij het raam. Ik stak mijn hand uit en trok het gordijn een eindje opzij, en het zonlicht stroomde mijn kamer in. Ik keek op de klok: het was tien minuten over vijven.

„Een hoogst onpractisch uur voor inbrekers,” dacht ik. „Het zal zoowat tijd voor het ontbijt zijn eer zij erin zijn.”

Plotseling hoorde ik een slag en iets sloeg tegen het gordijn en viel op den grond. Ik sprong mijn bed uit en gooide het raam open.

Een rossig jongmensch, slechts gekleed in een shirt en een flanelen broek, stond op het grasveld beneden mij.

„Goeden morgen,” zei hij opgewekt. „Wilt u alstublieft mijn bal teruggooien?”

„Welke bal?” vroeg ik.

„Mijn tennisbal,” zeide hij, „hij moet ergens in uw kamer liggen. Hij is precies door uw raam gevlogen.”

Ik vond den bal en gooide hem terug.

„Wat voert u daar uit?” vroeg ik. „Speelt u tennis?”

„Nee,” zei hij. „Ik oefen mij slechts tegen den muur van het huis. Het verbetert het spel op uitstekende wijze.”

„Maar mijn nachtrust verbetert het niet,” antwoordde ik, naar ik vrees een beetje geërgerd. Ik zocht hier rust en vrede.

„Kunt u niet overdag spelen?”

„Overdag?” riep hij lachend. „Het is al twee uren dag! Maar ik zal naar den anderen kant gaan.”

Hij verdween om den hoek en hervatte zijn bezigheid tegen den achtermuur waarbij hij den hond wakker maakte. Ik hoorde een raam breken en een geluid alsof in een verwijderd deel van het huis iemand opstond — en kort daarop moet ik weer in slaap gevallen zijn.

Ik wilde eenige weken in een pension te Deal doorbrengen. Hij was behalve ik de eenige jonge man in het huis, en natuurlijk was ik veel op zijn gezelschap aangewezen. Hij was een aardige jonge vent, maar hij zou genietbaarder geweest zijn, indien hij minder met tennis gedweept had.

Hij speelde per dag gemiddeld tien uur tennis. Hij arrangeerde romantische partijen, die bij maanlicht gespeeld moesten worden (waarbij hij de helft van zijn tijd in den regel besteedde om zijn tegenstanders te scheiden) — en goddelooze partijen, die op Zondag gespeeld moesten worden. Op regenachtige dagen heb ik gezien hoe hij in zijn eentje aan het tennissen was. Hij had den winter in Tanger doorgebracht en ik vroeg hem hoe het hem daar bevallen was.

„O, een vreeselijk gat!” antwoordde hij. „Nergens in de heele stad is er een baan. Wij hebben geprobeerd op dak te spelen, maar dat vond Mama te gevaarlijk!”

Zwitserland — daar was hij vol van! Hij raadde mij aan op mijn volgende reis in Zermatt te blijven. „Een prachtige baan hebben ze daar,” zei hij. „Men voelt er zich alsof men in Wimbledon is.”

Een gemeenschappelijke bekende, dien ik later ontmoette, vertelde mij, dat hij op den top van den Jungfrau zijn oogen op een kleine door afgronden ingesloten sneeuwvlakte gericht had, eenige honderden voeten beneden hem, en dat hij toen tegen hem gezegd had: „Bij Zeus, dat was nog niet eens zoo'n slechte tennisbaan! — dat vlakke stukje daar beneden — men moet zich werkelijk beheerschen om niet terug te gaan.”

Als hij geen tennis speelde of tennis oefende of tennis las, dan sprak hij over tennis. Renshaw was in die dagen de bekendste persoon in de tenniswereld, en hij haalde Renshaw aan tot er in mijn ziel een heimelijk verlangen wies, Renshaw op een stille, heimelijke wijze te doden en te begraven.

Op een middag dat het goot besprak hij in den trein drie uur lang verschillende onderwerpen op het gebied van tennis, zich daarbij — voor zoover ik kon nagaan — niet minder dan 4913 maal op Renshaw beroepend. Toen wij thee gedronken hadden, schoof hij zijn stoel aan het raam, ging naast mij zitten en begon: „Heeft u toen ook opgemerkt hoe Renshaw...”

Ik zei: „Neem eens aan, dat iemand een geweer nam — iemand die heel goed schieten kon, en die schoot Renshaw dood, morsdood — zouden jullie het dan nog over Renshaw hebben of zouden jullie dan over een ander praten?”

„O, wie zou op Renshaw schieten?” vroeg hij geraakt. „Komt er niet op aan!” antwoordde ik. „Neem eens aan, dat iemand het deed.”

„Nou, dan was zijn broer er nog!”

Daar had ik niet aan gedacht. „Goed, wij willen niet nagaan hoevelen er van dat soort lieden zijn,” zei ik. „Neem eens aan, dat iemand ze allemaal doodde, zouden wij dan minder van Renshaw hooren?”

„Nooit!” antwoordde hij met nadruk. „De naam Renshaw zal steeds genoemd worden, waar men ook van tennis spreekt.”

Ik denk er met schrik aan, wat de gevolgen hadden kunnen zijn, als zijn antwoord anders was uitgevallen.

Den volgenden dag liet hij zijn tennis heelemaal varen

en werd een hartstochtelijk amateur-fotograaf. Toen verzochten al zijn vrienden hem weer naar tennis terug te keeren en probeerden hem door gesprekken over voorhand- en achterhandslagen en door anecdoten over Renshaw te boeien. Maar hij lette niet op hen.

Wat hij maar zag, kieke hij. Hij fotografeerde zijn vrienden en maakte hen tot vijanden. Hij nam kinderen op en stortte teedere moederharten in vertwijfeling. Hij nam jonge vrouwen op en wierp een schaduw over hun huiselijk leven. Er was eens een jonge man, die niet verstandig beminde — zoo dachten zijn vrienden — maar hoe meer zij tegen haar spraken, des te meer klampte hij zich aan haar vast. Toen kwam zijn vader op een gelukkige gedachte: hij liet haar door Begglely in zeven verschillende houdingen fotografeeren.

Toen haar verloofde de eerste kiek zag, zei hij: „Wat ziet die er afschuwelijk uit? Wie heeft die gemaakt?”

Toen Begglely hem de tweede liet zien, zei hij: „Maar mijn waarde, dat lijkt heelemaal niet. Je hebt een leelijke oude vrouw van haar gemaakt.”

Bij de derde zei hij: „Wat heb je met haar voeten gedaan? Ze kunnen onmogelijk zoo groot zijn — dat zou onnatuurlijk zijn!”

Bij de vierde riep hij uit: „Maar om 's hemels wil, kerel! Kijk eens wat een houding je haar gegeven hebt! Hoe ben je op die gedachte gekomen?”

Bij den eersten aanblik op de vijfde werd hij duizelig: „Lieve stroozak!” riep hij vol afschuw. „Wat heb je haar hier voor een wreede uitdrukking gegeven. Dat heeft niets menselijks meer!”

DE ZANDKUNSTENAAR AAN HET WERK. Een dezer dagen maakte onze fotograaf een snap-shot van af de Pier te Scheveningen van een zandkunstenaar, die in enkele oogeblikken tijds voor de oogen van het belangstellende publiek de wel-gelijkende beeltenis van H. M. de Koningin in het zand boetsaarde.

Begglely begon zich te ergeren. Maar de vader, die er bij stond, nam het voor hem op.

„Daar kan Begglely niets aan doen!” riep de oude heer uit. „Het kan zijn schuld niet zijn. Wat is een fotograaf? Eenvoudig een werktuig in de handen der wetenschap. Hij stelt zijn toestel in, en wat voor de lens komt, wordt weergegeven.”

„Nee,” ging de oude heer voort, een aarzelende hand op Begglely's schouder leggend, die op 't punt was met de vertooning verder te gaan — „neen! Laat hem de andere maar niet zien!”

Ik beklagde het arme meisje, want ik geloof, dat zij den jongen werkelijk gaarne mocht; en haar gezicht was heusch niet leelijk te noemen. Maar er scheen een kwade geest in Begglely's camera geslopen te zijn. Zij zocht de gebreken op met het onfeilbare instinct van den criticus en vergrootte ze tot alle voordeelen er door verdonkerd werden. Een man met een puistje werd 'n puistje met een man als achtergrond. Menschen met scherp getakende gelaatstreken werden louter aanhangsels aan hun eigen neuzen. Een man in de buurt had veertien jaar lang onopgemerkt 'n pruijk gedragen. Begglely's camera ontdekte het bedrog in een oogeblik en onthulde het zoo geheel en al, dat de vrienden van den man zich later verwonderden hoe dat feit hun vroeger had kunnen ontgaan. Het ding scheen er een genoeg in te vinden de menschen van hun slechten kant te laten zien. Kinderen kwamen in den regel met een uitdrukking van slechten achterdocht op het negatief.

De meeste jonge meisjes hadden de keus of grijnzend-verlegen, of als een furie te worden. Zachtmoedige oude dames kregen gewoonlijk een uitdagend cynisch gelaat. Onze domine, 'n uitstekende man als er maar ooit geleefd heeft, stelde Begglely ons voor als een stomme wilde van buitengewoon geringe geestesgaven en den besten advocaat der stad gaf hij zoo'n uitdrukking van slecht verholten huichelarij, dat weinigen, die zijn beeltenis zagen, meer lust hadden hem hun belangen tot te vertrouwen.

Wat mijzelf betreft, ik moest eigenlijk geen aanmerkingen maken; ik ben misschien te vooringenomen. Ik kan daarom alleen maar zeggen, dat, als ik ook maar eenigszins gelijk op de foto die Begglely van mij maakte, de critici volkomen gelijk hadden in alles wat zij maar van mij verteld hebben en meer nog. Alleen beweer ik — ofschoon ik mij heele-

maal niet verbeeld de gestalte van een Apollo te bezitten — dat geen been van mij dubbel zoo lang is als het andere of zich naar boven kromt. Dat kan ik bewijzen. Begglely beweerde, dat gedurende het ontwikkelen met het negatief een ongeluk gebeurd was, maar deze verklaring staat er op de foto niet bij, en ik kan het gevoelen niet van mij afzetten, dat men mij onbillijk behandeld heeft.

Zijn perspectief scheen door geen goddelijke of menselijke wet beheerscht te worden. Ik heb een foto van zijn oom en zijn windmolen gezien, waarbij ik het een ieder onbevooroordeeld mensch te doen geef om te zeggen wie grooter was: de oom of de molen.

Eens heeft hij 'n formeel schandaal uitgelokt in het stadje. Hij vertoonde een bekende en ongetwijfeld achtenswaardige dame, die ongetrouwd was, terwijl zij een jongen man op haar schoot had. Het gezicht van den heer was onduidelijk, en hij droeg een kostuum, dat voor een man van zijn grootte — hij was wel één meter tachtig lang — ongerijmd jeugdig leek. Hij had een arm om haar heen geslagen, en zij hield zijn andere hand vast en glimlachte lief.

Daar ik Begglely's toestel kende, nam ik gaarne de verklaring der dame aan — nl.: de bedoelde mannelijke persoon was haar elfjarige neef; maar de menschen zonder hart spotten met deze bewering en de schijn was in ieder geval tegen haar.

Het was in de eerste dagen der fotografie, en een onervaren wereld was eenigszins verheugd bij de gedachte gratis opgenomen te worden. Het gevolg was, dat bijna iedereen op drie mijlen in den omstreik te een of te ander tijd voor Begglely zat of stond of leunde of lag, met het resultaat dat een minder ijdel dorp als het onze moeilijk te vinden was.

Wie eenmaal zijn door Begglely gemaakt portret gezien had, voelde nooit weer ook maar den geringsten trots over zichzelf. De foto was onveranderd een onthulling voor hem.

Later vond een kwaad gezind iemand de kodaks uit, en Begglely hing sedert dien tijd steeds aan een voorwerp, dat er uitzag als een groote lucifersdoos, en dat een opschrift droeg van hetgeen het bevatte — als Begglely maar op een knopje wilde drukken dan zou de verborgen inhoud het overige wel doen. Voor Begglely's vrienden werd het leven een kwelling. Niemand waagde het iets te doen, uit vrees gedurende de handeling opgenomen te worden. Hij nam een moment-opname van zijn eigen vader terwijl deze tegen den tuinman uitvoer, en knipte zijn jongste zuster en haar verloofde juist terwijl zij elkaar aan het tuihke een afscheidskus gaven. Niets was hem heilig. Hij kodakte de begrafenis van zijn tante van achteren en kieke een achterneef terwijl deze een anderen achterneef 'n grappige geschiedenis in 't oor fluisterde terwijl zij met hun hoeden voor 't gelaat aan 't graf stonden.

De openbare verontwaardiging had haar hoogtepunt bereikt, toen een nieuwe buurman, een jonge kerel, Haynoth geheeten, gezelschap voor een reis naar Turkije zocht. Iedereen greep de gedachte met geestdrift aan en beval Begglely als „gezelschap” aan. Wij hadden al onze hoop op deze reis gebouwd. Wij dachten dat Begglely zijn sluiser buiten een harem of achter een Sultane zou laten werken en dat een Baschi-Bosoek of een Janitschaar het overige wel voor ons doen zou.

Gedeeltelijk waren wij echter tot ontuchtering veroordeeld — ik zeg: gedeeltelijk, want ofschoon Begglely levend naar huis terugkeerde, was hij toch volkomen van zijn hobby verlost. Hij zei, dat ieder engelsch sprekend wezen — man, vrouw of kind — dat hij in het buitenland ontmoet had, zijn camera bij zich had, en na een tijdje was de aanblik van een zwarten doek of het werken van een sluiser hem bijna tot een obsessie geworden.

Hij vertelde ons, dat op den top van den Fatraberg in de Karpathen de engelsche en amerikaansche amateurfotografen, die wachtten om 't „grootte panorama” op te nemen, door de Hongaarsche politie in een lange rij werden opgesteld, twee naast elkander, ieder met een camera onder den arm, en vaak moest iemand drie en een half uur staan eer hij aan de beurt kwam. Hij vertelde verder, dat de bedelaars in Constantinopel bordjes om hun hals droegen, waarop stond wat het kostte om hen te fotografeeren. Een van deze prijslijsten had hij als voorbeeld meegenomen. Zij luidde:

Enemaal kieken, van achteren of van voren	2 Franc.
„ „ met uitdrukking	3 „
„ „ verrast in sierlijke houding	4 „
„ „ bij het bidden	5 „
„ „ bij het vechten	10 „

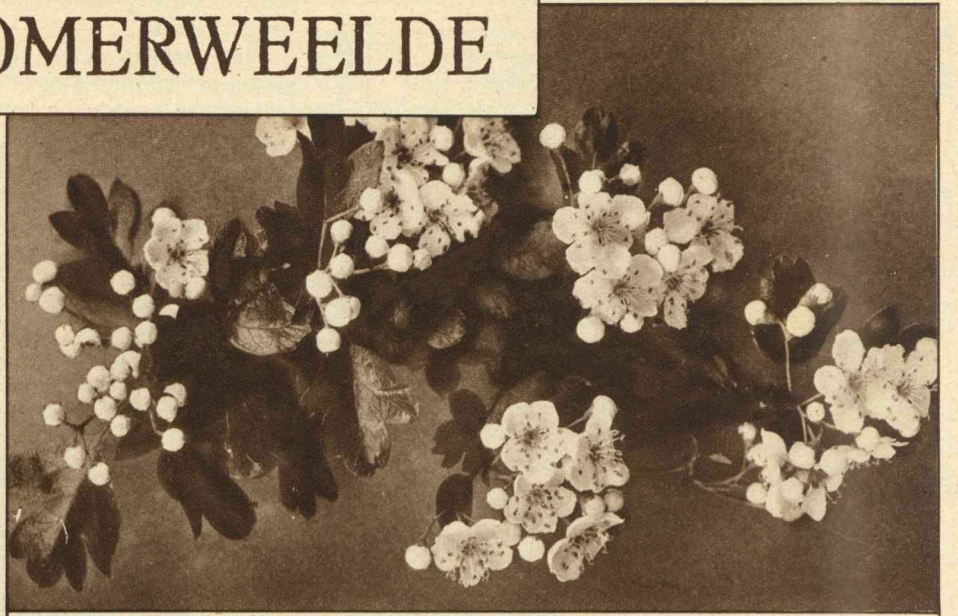
Hij zei, dat in sommige gevallen kerels, die er bijzonder schurkachtig uitzagen of buitengewoon misvormd waren, 20 Franc verlangden en zonder meer ook kregen.

Hij liet het fotografeeren varen en begon zich aan golf te wijden. Hij toonde den menschen, hoe zij slechts een gat hier te graven hadden en een steen er bij te leggen hadden om een tennisbaan in een golfbaan in miniatuurformaat te veranderen — en hij deed het voor hen. Hij hield oude dames en heeren voor, dat het de mildste lichamelijke oefening was, sleepte hen mijlenver over natte velden en heide en bracht hen thuis — doodmoer, hoestend en vol booze gedachten.

Den laatsten keer zag ik hem eenige maanden geleden in Zwitserland. Hij scheen onverschillig voor golf, maar sprak veel over whist. Wij troffen elkaar toevallig in Grindelwald en spraken af, den volgenden morgen samen den Faulhorn te beklimmen. Ongeveer halverwege rustten wij uit, en ik liep een eindje alleen rond om van het panorama te genieten. Toen ik terugkwam vond ik hem met de „Cavendish” in de hand: hij had een bundel kaarten voor zich in het gras liggen en loste een probleem op.

(Naar Jerome K. Jerome).

LENTE- EN ZOMERWEEELDE

Heggerank (*Bryonia dioica*).

Bloeiende tak van de Meidoorn.

Behoudens enkele weinige zomerse dagen in Maart en April, is de lente dit jaar eigenlijk pas begonnen op Zondag 7 Mei. Ze is dus wel heel laat geweest.

Onze vruchtboomen hebben echter voordeel van gehad, want als ze op tijd, dat is op 21 Maart, was begonnen, zouden er gedurende de koude nachten, waarin de temperatuur soms tot vele graden onder het vriespunt daalde, zeker vele bloesems bevroren zijn.

De perziken en abrikozen hebben nog een vorstje meegemaakt, maar die zijn er bijna overal vrij goed afgekomen. Op hen volgden de dit jaar rijkbloeiende kerseboomen, de morellen en de meeste peren en pruimen en ten slotte ook de appels, waarvan er echter ook thans nog velen in bloei staan. Al die lente- en zomerweelde, waarvan we dit jaar veel later, dan we dat gewoon zijn, genieten, is zeer zeker een genot voor de oogen, maar ook de in het wild groeiende Sleedoorn, die in normale lentes reeds in April gaat bloeien en vooral de Meidoorn dien we dit jaar wellicht niet vóór einde Mei, begin Juni bloeiend zullen ontmoeten, levert dan een heerlijk gezicht op. Vooral in de duinen vormt een rijkbloeiende Meidoornstruik, zooals dat op onze afbeelding te zien is, een wondermooi beeld in 't meestal schilderachtige landschap, maar ook een enkel takje, gesneden uit eene met bloesems overdekte Meidoornhaag is eene nadere beschouwing ten volle waard.

De Meidoorn is zoo algemeen bekend, dat eene nadere beschrijving

Bloeiende Appeltak (Zoete Zomeraagt).

ons haast overbodig voorkomt. Zijne bladeren zijn fraai donkergroen en daar, waar hij een voor hem geschikten, voedzamen bodem vindt en welig groeien wil, vormt hij eene diep ingesneden, artistieke kroon, die in den voorzomer in bloei staande een bouquet van intense schoonheid genoemd mag worden, terwijl ze ook in den herfst onze oogen streelt, wanneer hare dunne takken behangen zijn met de fraaie roode in guirlandes neerhangende bessen. Nog fraaier komen ons de diverse gekweekte Meidoornsoorten voor met de dikke, roode en witte, enkele en dubbele bloemtrossen. In het landschap doet de Meidoorn het bijzonder goed in verbinding met andere houtsoorten. Hij heeft iets soepels, iets gezelligs over zich. Dikwijls ziet men hem vlak bij een haagbeuk, bij een den of bij een wilde roos staan, die hij als het ware beschermen wil. Hij wenkt met z'n ver uitgestrekte armen de boskrank, de wilde hop, de heggerank en andere klimplanten zoo lang, totdat ze komen en zich om hem heen slingeren en hem tevens met hare bloemen versieren.

Zijne bladeren blijven tot laat in den herfst groen, eerst dan worden ze geel en vallen weldra af, maar de roode bessen blijven meestal hangen tot den tijd waarop zijne bladeren weer opnieuw ontluiken, want de vogels schijnen zijne bessen minder graag te lusten.

Moge hij ons zoowel in den zomer, als in den herfst nog dikwijls in verrukking brengen.

R. TEPE.

Bloeiende Appelboom (Zoete Zomeraagt).

Bloeiende Meidoornstruik in de duinen te Bloemendaal.

DE KASCONTROLE NIEUWE AVONTUREN VAN JOE JENKINS

6) (Vervolg)

Laat even branden. Dank U. — Al zoo hadden verlof gekregen voor de rennen op die twee dagen de heeren Kelburg, Bahlke en Stellemann.”

„Kelburg heb ik leeren kennen. Hij heeft zelf meegedaan, nietwaar?”

„Ja.”

„Heeft U hem persoonlijk onder de mededingers gezien?”

„Nee. Het is een toeval, wanneer men in die grootte ruimte iemand ziet, ik bedoel iemand herkennen kan.”

Mijnheer Wendel knikte.

„Wat ik nog nodig heb, zijn de adressen van deze heeren. Kunt U ze mij geven?”

De directeur nam uit de schuifla van zijn schrijftafel een klapper.

„Noteer U alstublieft:

Frans Kelburg, Bayreutherstrasse 14b.

Herman Bahlke, Kleiststrasse 18.

Egon Stellemann, Maubachplatz 11.”

„Wat voor betrekkingen hebben deze heeren?”

„Bahlke en Kelburg zijn boekhouders. Stellemann is tweede kassier.”

Mijnheer Stellemann nam beleefd zijn hoed af, toen de nieuwe privé-secretaris van den generaal-directeur, mijnheer Wendel, op het laatste oogenblik in den wagen van den ondergrond-spoorweg, waarin hij zat, sprong. Deze, op den jongen collega schijnbaar eerst door den groet opmerkzaam geworden, groette terug, en ging glimlachend op mijnheer Stellemann af.

„Wendel,” zei hij met een korte buiging.

„Stellemann.”

„Wij kennen elkaar reeds van 't zien,” knikte Wendel glimlachend, terwijl hij den ander de hand schudde. „Het schijnt, dat wij denzelfden weg moeten.”

Mijnheer Stellemann was het type van den jongen, eleganten, gladgeschoren kantoorbediende.

„Weet U, dat ik vanmiddag over U gesproken heb?” begon Wendel.

„Werkelijk?”

„Ja. Met een uwer collega's, mijnheer Kelburg.”

„Ah. Natuurlijk over sport. Want Kelburg denkt en spreekt nauwelijks over iets anders.”

„Inderdaad. Wij hebben over de Olympische spelen gesproken. Kelburg heeft daaraan deelgenomen. Hij heeft ook, voor zoover ik mij herinner, een prijs gekregen. Ik geloof, dat hij den derden prijs gekregen heeft.”

„Juist.”

„Dan zullen de heeren van de bank, die zijn triomf bijgewoond hebben, toch wel erg trotsch op hem geweest zijn.”

„Natuurlijk.”

„U hebt daarna wel degelijk feestgevierd?”

„We hebben gezamenlijk een paar flesschen champagne gedronken...”

Halte Nollendorfplatz...! De trein stopte.

„Hier moet ik uitstappen,” Stellemann stond haastig op. „Ik ben thuis.”

„En ik zie, dat ik in een verkeerden trein gestegen ben,” ontdekte plotseling mijnheer Wendel. „Deze trein gaat naar de Fehrbelliner Platz. Ik moet ten spoedigste overstappen.”

Op het perron namen de beide heeren afscheid, en mijnheer Stellemann ging met vlugge schreden door de afsluiting.

De privé-secretaris bleef een oogenblik aarzelend staan. Dan liep hij, steeds den tunnelschacht in 't oog houdend, snel naar den uitgang en trad naar buiten. Boven ging Stellemann dwars over het plein en sloeg de Motzostrasse in. Wendel volgde hem op een voorzichtigen afstand. De kassier ging naar de overzijde der straat en hield na eenige minuten voor een elegant huis stil.

Hij trok aan de bel. Aan het kleine venster verscheen de portier. De twee wisselden eenige woorden; de portier knikte ijverig en verdween.

De bankbeambte ging eenige minuten lang ongeduldig voor het huis op en neer.

Plotseling klaarde zijn gezicht op. Uit den ingang van het huis kwam een elegante, een weinig opvallend gekleede jongé dame.

Zij begroette den wachtende met een buitengewoon lief glimlachje en haakte zich in zijn arm. Beiden

staken haastig de straat over en verdiepten zich in druk gebabbel.

Wendel ging op den portier toe en drukte hem een geldstuk in de hand.

„Wie was die dame?”

De gevraagde wierp een aarzelenden blik op den taler, die in zijn hand blonk. Toen zei hij met een zonderlinge vermenging van trots en minzaamheid:

„Dat is immers Lydia Sponti, de beroemde danseres van het Royaltheater.”

„En de jonge man?” ging Wendel voort, „die, die haar zoo juist afhaalde. Kent U dien ook?”

„Deze jonge man,” zei de portier glimlachend en keek in de richting, waarin beiden verdwenen waren, „deze jonge man is de broer van juffrouw Sponti.”

„Ah, de broer... Dat is alles, wat ik weten wilde. Dank je.”

Een interessante herinneringspenning.

Ter gelegenheid van de 350-jarige herinnering aan de inneming van den Briel (1572—21 April—1922) is door de Edelmetaalbedrijven te Utrecht naar een ontwerp van C. J. v. d. Hoef een penning vervaardigd waarvan wij hierbij een afbeelding geven (boven: de voor-, beneden: de achterzijde). De penning is uitgevoerd als groote gietpenning en als kleine geslagen penning.

Juist maakte Wendel zich gereed, de twee te volgen, die juist het breeduitspringende Viktoria-Luiseplein opgingen, toen uit een wagen van de electriche tram een jonge heer sprong, in wien Wendel direct den jongen collega Bahlke herkende. Hij verborg zich ten spoedigste in een portiek.

Bahlke ging op den portier toe en richtte een paar haastige woorden tot hem. De gevraagde wees met de hand in de richting, waarin Stellemann en de danseres gegaan waren. Bahlke bedankte kort en rende eer dan hij liep de twee na.

Juist reed een auto voorbij. De privé-secretaris sprong erin en suisde de Mohrstrasse af, juist nog tijdig genoeg, om Stellemann en de danseres in een wijnrestaurant te zien verdwijnen.

Hij beval den chauffeur, om het plantsoen rond te rijden, en verborg zich in een der boschjes van het plein. Een paar minuten later verscheen mijnheer Bahlke en stormde het restaurant binnen.

Joe Jenkins zal misschien bijna een uur gewacht hebben, toen de drie weer op straat verschenen.

Juist reed een leege auto met het opschrift „Vrij” voorbij. De dame nam haastig afscheid van de beide heeren en steeg in den wagen, die in de richting van de Nollendorfplatz weglolde.

Wendel wenkte zijn chauffeur, die volgens bevel

met zijn auto aan den anderen kant van het plein gewacht had, en in het volgende oogenblik suisde de auto van den privé-secretaris achter den anderen aan.

De weg ging door de lanen van den Dierentuin. Dan sloeg de auto de straat Unter den Linden in en hield voor een juwelierswinkel stil. In het volgende oogenblik stopte met een remmenden ruk de tweede auto, waarin Wendel zat, onmiddellijk achter den eersten.

De dame trad den juwelierswinkel binnen. De chef kwam haar persoonlijk vlug tegemoet en maakte een diepe buiging. Haar bijna op de hielen volgde Wendel. Hij liet zich een en ander om uit te zoeken voorleggen en nam scherp de dame waar, die naast hem stond.

„Het sieraad is klaar, mevrouw,” speelde de juwelier den dienaar, „het is misschien het mooiste, dat ik ooit gezien heb. Overtuig U zelf alstublieft.”

Hij nam een étui uit een kastje en knipte het open.

Op het zwarte fluweel lag een groot collier van reusachtige diamanten, die in het licht der electriche lampen fonkelden en tintelden.

De danseres glimlachte en kreeg haar horloge.

„Ik heb weinig tijd.”

„Bevalt U het sieraad?” informeerde de juwelier.

„Is u tevreden over ons, mevrouw?”

Hij klapte het étui teeder weer dicht en legde het in een omhulsel van Japans zijdepapier.

De danseres glimlachte tegen hem. „Buitengewoon.”

„Dat doet mij genoegen.”

Met deze woorden ruischte zij weg, eerbiedig tot aan de deur begeleid.

„Mijnheer Wendel,” kreeg een kleine legitimatiekaart en reikte haar den juwelier over. Deze wierp er een verschrikten blik op.

„Mr. Joe Jenkins?” las hij verbaasd en bijna eerbiedig. „Wat is er van uw dienst?”

„Slechts een vraag: ik zie, dat juffrouw Lydia Sponti zoo juist een sieraad bij U heeft afgehaald.”

„Inderdaad.”

„Dit sieraad is reeds betaald?”

„Ja.”

„Mag ik vragen, wat het kost?”

„Honderdveertigduizend Mark.”

„En wie heeft het sieraad voor haar gekocht?”

„De juwelier wierp een onderzoekenden blik in het rustige gelaat van den Amerikaan. Dan zei hij zacht:

„De koper is eene mijnheer Hermann Bahlke.”

Reinhold Kieszling trad klokslag negen uur in zijn bureau.

Uit den energieken, levenslustigen, jongen man was een kniezende tobber geworden. Alles was mislukt. Nog geen spoor van Joe Jenkins. Geen woord. Niets. Geen hoop om terug te krijgen de som, het kwartmillioen, die men hem op zoo'n raadselachtige wijze ontnomen had. Dan had hij getracht, volgens het bevel van den Amerikaan, zich hulp te verschaffen. Bij zijn vrienden. Bij zijn familie. Bij zijn schoonvader... Vergeefs...

Overall slechts een medelijdend schouder-ophalen. Toen hij op 't laatst beginnen wilde, zijn schoonvader de geschiedenis van mijnheer Thomas te vertellen, die in 't geheel niet mijnheer Thomas was, had deze hem slechts met groote oogen aangekeken en hem koel den rug toegekeerd. Geen twijfel: men geloofde hem niet. Men hield hem voor een leugenaar. Misschien voor een bedrieger, die zijn eigen misdaad door een sprookje maskeeren wilde...

Op de schrijftafel lag een stapel brieven. Hij woelde erin rond, en volgens gewoonte opende hij als eerste een schrijven, welks couvert de naam „Hoofddirectie der Continentalebank in Berlijn” droeg. De brief bevatte slechts weinige regels. Hij nam het blad papier in zijn hand, wierp er een blik op en in het volgende oogenblik flikkerden en dansten de letters voor zijn oogen. Het schrijven luidde:

„Hierdoor deelen wij U beleefd mede, dat wij den zosten Mei om half 10 tot een buitengewone controle van Uw kas zullen overgaan.

Hoogachtend

De Centrale.”

Kieszling wankelde achteruit en viel als een blok in den stoel. Het papier ontzong aan zijn hand, die sidderend en bloedeloos naar een houvast tastte.

Dat was het einde. Hij keek op de klok: twintig minuten over negenen. Binnen tien minuten moesten zij komen... Binnen tien minuten... Dan was het tekort openbaar. Dan stond hij daar als bedrieger. Als dief. Want geen mensch zou het sprookje van de zoogenaamden mijnheer Thomas van hem gelooven. Nu, hij wilde liever in 't geheel maar niet probeeren, zich met zulk een onwaarschijnlijkheid te verdedigen.

(Wordt vervolgd).

UIT HET VOLLE LEVEN

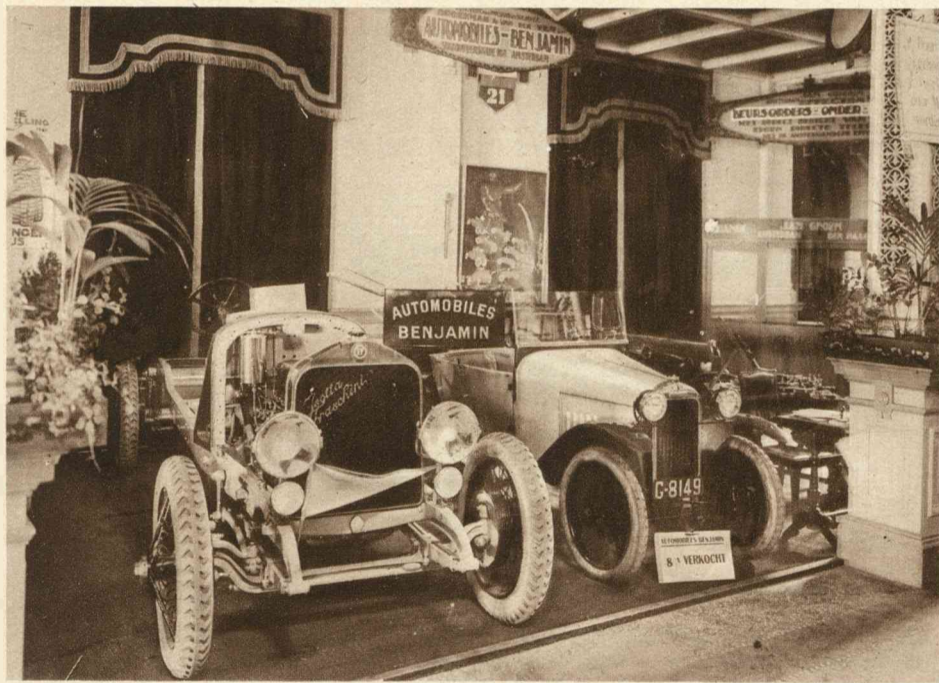
De herdenkingsfeesten te Enkhuizen.

In aansluiting met de foto's op de voorpagina van dit nummer geven wij op deze bladzijde nog een aantal interessante kieken van de op Zaterdag 20 Mei te Enkhuizen plaats gehad hebbende herdenkingsfeesten. Hierboven, links: de feestcommissie. De gecostumeerde heer met degen stelt den burgemeester van Enkhuizen in 1572 voor, die zonder degen admiraal Boshuizen, die in Spaanschen dienst was. Midden: Pieter Buyskes, gevolmachtigde van den Prins van Oranje (met sjerp) en een rechtsgeleerde uit 1572. Rechts: Groep gecostumeerden uit den optocht.

De herdenkingsfeesten te Enkhuizen.

Links: de Wijdingssamenkomst in de Westerkerk. Midden: De heer C. C. Remmerswaal (niet-gecostumeerd), de organisator der herdenkingsfeesten. Rechts: De burgemeester (met ambtsketen om) en de twee wethouders, die in den optocht meereeden.

Van de Scheveningsche Automobielen-tentoonstelling.

Stand No 21 op de Ned. Automobielen-tentoonstelling in het Kurhaus te Scheveningen, waar geëxposeerd waren Automobilen „Benjamin”, Luxe-, Sport- en Transport-Automobielen. Prijs f 2190. Generaal-vertegenwoordigers voor Nederland en Koloniën Broekman & v. d. Ven, Stadhouderskade 108, Amsterdam.

Stands 32 en 33 op de Scheveningsche Auto-tentoonstelling van de N.V. Lloyds Handel Maatschappij Stationsweg 62-64 den Haag, Importeurs der Horchwagens. — Bijzondere aandacht trokken de nieuwe 4 en 6 cyl. Horchchassis, welke als het eerste nieuwste product der Duitse Auto-Industrie aangezien mag worden. De constructeur heeft de nokkenas en de kleppen geheel zonder kiepstelen boven de cilinderkop geconstrueerd, en is dit alleen in gebruik bij de Hispano Suiza.

De auto-races te Scheveningen.

Vrijdag 1.1. hadden te Scheveningen in verband met de auto-tentoonstelling aldaar wederom auto-races plaats. Wij geven hiervan een drietal speciale kieken. Links: De heer Koolhaas, winnaar van den 2en Prijs. Midden: de heer Wiemann, die met zijn Mercedes een uursnelheid van 165 K.M. bereikte en den 1en prijs won. Rechts: een der prijswinnaars in de klasse kleine ren-wagens.

VOOR ONZE HUISMOEDERS

Émaille Vaatwerk.

Wij hebben in onze rubriek „Voor onze Huismoeders” reeds herhaaldelijk gewaarschuwd tegen het afspringen van glazuur van geëmailleerde pannen. Nu vraagt ons een onzer lezeressen, of het werkelijk waar is, dat het afgesprongen emaille in het eten aanleiding zou kunnen zijn tot de zoozeer gevreesde ziekte blinde-darmonsteking. Of dat waar is — of stukjes emaille werkelijk appendicitis zouden kunnen veroorzaken, dat zouden wij niet durven beweren, omdat dit zelfs door de doktoren nog niet is uitgemaakt. Maar al was emaille nu het onschuldigste „eten” dat men zich denken kan — het behoort nu eenmaal niet in onze voeding thuis, en pannen, waarvan de stukken glazuur zijn afgesprongen, staan in de keukenkast slordig. Daarom alleen dus al, moet men voorkomen dat het glazuur van de pannen afspringt. Hoe men dit voorkomen kan?

Ten eerste: laat nooit water, vleeschnat of iets dergelijks in de pan tot den laatsten druppel verkoken. Doet men dit wel, dan is men zeker, dat het glazuur van de droogliggende wanden bij een sterke hitte barsten krijgt.

Ten tweede moet men nooit een warme pan plotseling vol met koud water gieten, maar ze eerst *volkomen* laten afkopen. Dan moet men een geëmailleerde pan nooit laten vallen of tegen een ander voorwerp stooten, noch haar droog op het vuur zetten en haar daar vullen met wat er in moet, dat moet men doen voor ze op het vuur staat. Ook plaatse men nooit een heete pan zoo van het vuur op een koude plaat of steen.

En last not least: koop het geëmailleerde gereedschap van de beste kwaliteit die gij krijgen kunt. Het zal blijken uw voordeel te zijn.

Wat het schoonmaken van emaille vaatwerk betreft: van buiten maakt men het het best schoon met krijt. Nadat het met heet sodawater is afgewassen, worden de nog vochtige voorwerpen met een in krijt gedoopten doek afgewreven en dan nog eens met warm water nagespoeld en goed afgedroogd.

Nuttige Wenken.

Lederwerk, van welke soort ook, wordt het best bewaard op een koele, luchtige plaats.

Ijs, koude vruchten en koude dranken zijn slecht voor

De nieuwste mode.

Een fraaie lichte zomermantel, met eenvoudige donkere afneuring. De zijbanen zijn van onderen geplisseerd. De kraag kan zoowel liggend als gesloten gedragen worden, waardoor deze mantel zich bij uitstek leent in ons land, met zijn dagelijks wisselende temperatuur, gedragen te worden.

het gebit en voor de maag. Over 't algemeen mag de temperatuur der spijsen of dranken die wij tot ons nemen, niet hooger of lager zijn dan die van ons lichaam.

Voor het conserveeren van het tandvleesch zijn saliebladeren uitstekend. Deze mogen dan ook op geen enkele waschtafel ontbreken.

Recepten.

PRUIMEN- OF ABRIKOZENBOLLEN.

Benodigd: 25 verse pruimen of abrikozen; 200 gram bloem; 100 gram boter; 50 gram suiker; $\frac{1}{2}$ theelepel zout; $\frac{2}{3}$ d.L. water; ei.

Bereiding: De vruchten wasschen en afdrogen. Van bloem, boter, suiker, zout en water een pdeeg maken; is het elastisch, dan wordt het tot op de dikte van een rijksdaalder uitgerold, in langwerpige lapjes verdeeld, terwijl op elk hiervan een pruim of abrikoos, van pit ontdaan, gelegd wordt. Het deeg om de vrucht toevoegen, de randen met een weinig water op elkaar kleven, het rolletje omkeeren en den nu naar boven gekeerden kant met een weinig losgeklopt ei bestrijken. De bollen op een met boter bestreken bakblik leggen en in een flink warmen oven bruin en gaar bakken.

PUNCHTAART.

Benodigd: 100 gram ricena; 5 eieren; 140 gram suiker; 140 gram amandelen; 25 gram poederchocolade; oranjemarmelade; punch; sap van $1\frac{1}{2}$ sinaasappel; kookglazuur; citroensap.

Bereiding: De eierdooiers uitroeren met de suiker; de fijngemalen amandelen, de poederchocolade, de ricena en het stijfgeklopte eiwit erbij voegen. De massa in een geprepareerden springvorm vlug lichtbruin bakken. Na bekoeling de taart doorsnijden. De eene helft bestrijken met oranjemarmelade, die vermengd is met 3 eetlepels punch, sap van $1\frac{1}{2}$ sinaasappel en 1 eetlepel suiker. De andere helft er op plaatsen en de taart met kookglazuur, vermengd met een paar druppels citroensap en $\frac{1}{2}$ eetlepel punch, bedekken.

VLEKKEN IN HOEDEN.

Een nieuwe hoed is dikwijls gauw bedorven, b.v. bij personen die veel op het hoofd transpireeren of veel gebruik maken van pommade. Het vet dringt dan door den lederen binnenrand, tast de stof aan en maakt het hoofddeksel onooglijk of onbruikbaar. Om deze vlekken te verwijderen neemt men goede, zuivere olijfolie, strijkt ze over de aange-taste plaats; de vlekken zullen dan beginnen te vloeien; strooi er dan een nogal dikke laag gemalen en fijn gezifte kolen over, leg er vloeiend papier op en bestrijk het met een warm ijzer. De vlekken zullen dan spoorloos verdwenen zijn.

VOOR DE JEUGD

DE DWAZE WORTELEN.

In een groententuin stond een bed wortelen, dat bijna geheel leeg gehaald was. De tuinman had telkens een gedeelte dat groot genoeg geworden was, uit den grond getrokken en in een korf gedaan. Ten slotte stonden er nog tien groote en een half dozijn kleine wortelen in den grond, waarom niemand zich bekommerde.

De kleinen kwamen net met hun kopjes boven de aarde uit; de grootere daarentegen hadden zich uitgerekt om te zien wat er in de wereld te doen was; zij waren daardoor verstandig geworden en hielden lange gesprekken met elkaar. Allen hadden een mooie oranjegele huidkleur en droegen op het hoofd een kapje van groene pluimen.

De oudere wortelheeren onderhielden zich met elkaar over de bestemming van het wortelgeslacht, want dat, als ze eenmaal uit den grond genomen zouden zijn, voor hen het prettigste leventje zou beginnen, daaraan twijfelde niemand.

„Hier zijn we geboren en worden groot,” had eenmaal de dikste wortel verteld, „maar als we verlost worden en weggebracht, dan worden we nuttige leden van de maat-

waar hoogstens een paar vliegen kwamen. Op zekeren dag kwam er een koolwitje, die hun iets wist te vertellen.

„Die groene pluim op je hoofd raken jullie kwijt,” zei het witje. „Ik heb er een heelen hoop in een schuur zien liggen, waar een geit ze opat.”

Weg was het witje. De wortelen hadden graag gevraagd wat een geit was, maar dat ging nu niet meer.

Ten langen leste werden ze ontevreden. „Het schijnt wel, dat men ons vergeten heeft,” zei de dikke. „Men veracht ons. Wij zijn goed gevormde wortelen en het is daarom onbegrijpelijk waarom men ons verwaarloost.”

„Ja, dat komt niet te pas,” zei een ander. „Wij behoren bevorderd te worden; men heeft ons toch niet eerst gezaaid, om ons aan ons lot over te laten. Sedert acht dagen heeft niemand ons begoten, hoewel het al dien tijd niet regend heeft. We worden ziek van den dorst, van een beetje dauw kunnen we niet blijven leven.”

Alle andere wortelen gaven den laatsten spreker gelijk; zelfs de wortelkinderen, die anders niet mogen meespreken, klaagden over den dorst.

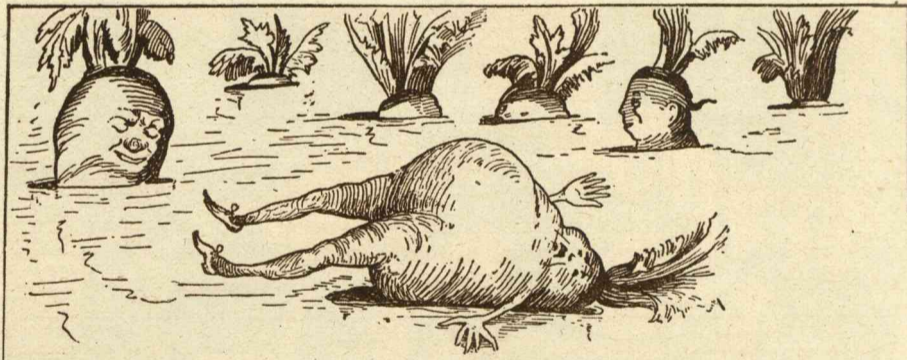
En nu gebeurde het, dat op zekeren morgen de dauw was weggebleven en de zon brandde dien dag als vuur. De wortelen hadden heete hoofden en het gemor werd hoe langer hoe luider.

„Kameraden!” riep de dikke wortel uit, „zoo kan het niet langer voortgaan. Wij zijn hier als gevangenen en aan den dood prijs gegeven. Mijn geduld is ten einde en ik ben besloten mij te bevrijden en verder voor mijzelf te zorgen. Ik bezit twee uit-groei-sels opzij, dat blijkbaar handen zijn!”

„Ik ook! — Ik ook!” riepen de anderen.

„En ik herinner mij, dat slechts de handen der menschen noodig zijn, om ons de vrijheid te geven. Welnu, let op!”

En nu begon hij te wringen en spande zich geweldig in en waarempel, hij kwam hoe langer hoe meer boven den grond uit, tot hij eindelijk op twee beenen stond.

De wortelkinderen zagen den dikken wortel uitgestrekt op de aarde liggen (zie volgend nummer).

„Hoezee!” riepen de anderen. „Vrijheid! Vrijheid! En velen volgden het voorbeeld van den dikke. Sommigen kwamen door eigen kracht naar boven, anderen moesten geholpen worden. Alleen de kleine wortelkinderen konden zich niet verroeren en zetten angstige gezichten.

„Jullie zijt nog niet rijp voor de vrijheid,” zei de dikke. „Wij zullen wel zorgen dat je te drinken krijgt!”

Zoo stonden daar een zevental wortelen. Vier hadden wortelbeenen en konden loopen, de anderen waren echter alleen in het bezit van een of meer staartjes. Zij konden slechts huppelen; allen waren echter vol goeden moed en begaven zich op weg naar den tuin.

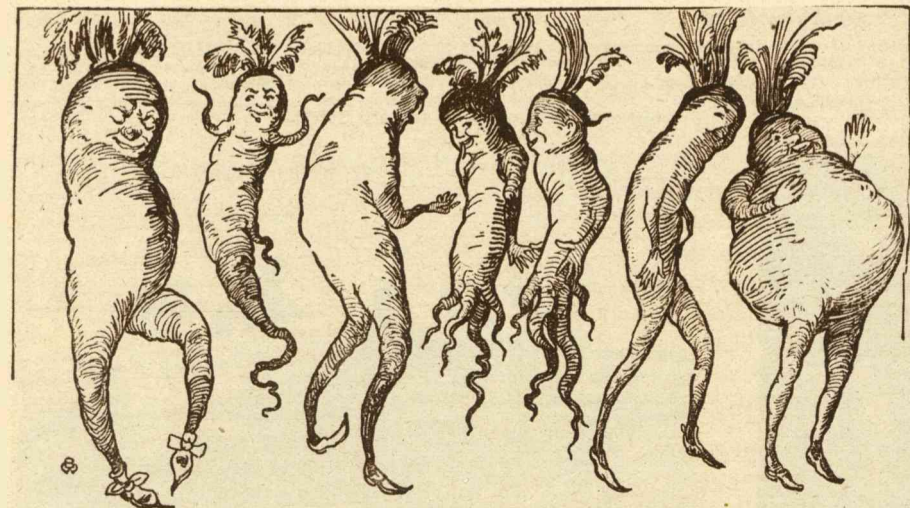
„Piep! piep!” riep een musch zijn vriend toe. „Kijk daar die wortelen eens! Ze zijn gek geworden. Het is om je dood te lachen!”

(Slot volgt).

Ons Babelhoekje.

Marietje Wassenaar. — Wel heb 'k van mijn leven! Dat is me nog nooit gebeurd, dat een van de 53.781 nichten boos op mij was. Dat je niet voor een prijs in aanmerking kwam en je nichtje Nel wel, komt omdat je met je oplossing op het nippertje kwam, toen de Kinderrubriek reeds naar de drukkerij was. Van Nelly ontving ik de oplossing reeds eenige dagen vroeger. Laat dit je een les zijn, om niet tot het allerlaatste te wachten. Omdat Oom Tom echter ook niet zonder schuld is, kun je aan ons bureau een troostprijsje komen halen.

OOM TOM.

Eindelijk stonden daar een zevental wortelen.

schappij. We kunnen ons er wel geen voorstelling van maken, maar het is bepaald iets eervols.”

Niemand kon hen over hun toekomstig lot inlichten, want ze stonden in een verlaten hoekje van den akker

DE ROOFSPIN

DOOR STEIN RIVERTON

GEAUTORISEERDE VERTALING VAN

Mevr. D. LOGEMAN-v. d. WILLIGEN.

10)

„Het letterslot?" vroeg Jens met belangstelling. „Wat is er met een letterslot?"

„Niets dat jou aangaat," antwoordde Krag. „Tenminste voorloopig niet," voegde hij er bij.

Jens haastte zich om zijn afgebroken verhaal voort te zetten.

„Het geluk wou dat ik iemand in de buurt kende. Van haar kwam ik een en ander over de weduwe Kjöning en haar dochter te weten."

„Ze kende iemand in de buurt, zeg je?" vroeg Krag.

„Ja," antwoordde Jens, „een jong meisje, een strijkster."

„O, zoo."

„Ik kwam te weten dat mevrouw Kjöning de weduwe is van een scheepskapitein, die drie jaar geleden gestorven is. Zij leven van een pensioen en van wat de dochter verdient met pianolessen. Het zijn heel fatsoenlijke mensen, die heel stil leven. Juffrouw Ada is heel mooi. In de buurt wordt er verteld dat meneer Einar Falkenberg meer dan een jaar in het geheim met haar verloofd is. Maar zolang Meneer Falkenbergs vader leefde, kon er geen sprake van een huwelijk zijn. Maar nu de oude heer dood is, denkt men dat de verloving wel gauw publiek zal worden. Meneer was er vandaag meer dan een uur. Zoodra hij de deur uit kwam, was ik weer op mijn post. En toen ging het gemakkelijker, omdat het donker was geworden. Meneer nam de tram naar de stad terug en ging de Regattaclub in. Ik bleef buiten wachten."

„Viel de tijd je niet lang?" vroeg Krag glimlachend.

„Nee," antwoordde Jens, „ik ging op een bank bij de tramhalte zitten kijken naar al de pretmakers die uit de café's kwamen. Laat in den nacht kwam er een komieke vent uit de club. Een groote, dikke, booze Zweed. Hij vloekte en raasde dat het een lust was. Eindelijk verscheen Meneer Falkenberg ook met een onbekende."

„Zoo, je hebt me dus niet herkend?" vroeg Krag.

Jens schudde het hoofd. „Nee, ik zou wel eens willen weten wie u herkennen zou, als u zich ver- schuilen wilt."

„Hoe kon je ons volgen, zonder dat we je ontdekten?"

„Jullie liepen zoo langzaam dat daar heelemaal geen kunst aan was," zeide Jens. „En toen we aan 't uiteinde der stad kwamen, verstopte ik me in de schaduw der boomen en achter hekken. En toen jullie het huis ingingen, klom ik naar de eerste verdieping, waar ik een raam zag openstaan. Eerst toen ik de stem van den anderen meneer hoorde, merkte ik dat u het was."

Krag stond op.

„Weldra ontwaakt het huis hier, je moet maken dat je zoo gauw mogelijk weg komt. De voordeur is afgesloten, je moet langs denzelfden weg verdwijnen dien je gekomen bent."

Jens vloog op.

„Ik verdwijn zoo onhoorbaar als een kat. Heeft u iets anders voor me te doen?"

Krag dacht even na.

„Houd een oogje op een groenen auto," zeide hij toen, „een auto van 25 paardekracht met S-vormige lantaarnhouders."

„Goed."

„Als je dien ontdekt hebt kan je me bericht zenden, per brief of per telefoon. Je weet me te vinden."

„Ja."

„Goed, ga nou."

Jens verdween door het raam, en gleed toen langs de stang van een marquise naar beneden. Krag keek hem na tot hij weer op den weg stond.

Toen trok Krag de gordijnen weer toe, wierp zich op een divan en sliep dadelijk in. Hij had niet de moeite genomen om zich uit te kleeden.

Hij sliep twee uur lang. Toen hij zich daarna opgefrischt had, was hij weer Asbjörn Krag, de bekende detective en waren alle sporen van den mijningenieur Kvam met den donkeren baard en het donkere haar, geheel verdwenen.

Hij ging naar Einar's kamers. Einar was nog niet

klaar, maar zou dadelijk komen, zeide de oude knecht. De ontbijttafel was voor twee gedekt.

In de studeerkamer lagen de morgenbladen. Krag keek ze heel nauwkeurig na, maar hij scheen niets van belang te vinden.

„Goeden morgen, meneer Krag, goed geslapen?" Einar stond aan de deur.

„Zooals ik u gezegd heb, twee uren," antwoordde Krag, „maar aan u kan ik zien, dat u een slechten nacht gehad hebt."

„Vreeselijk. Ik heb gewoon geen oog toegedaan."

De heeren gingen ontbijten.

Einar liet champagne krijgen om wat op te fleuren. Krag dronk ook een glas.

Toen zeide Einar:

„Om maar met de deur in huis te vallen: u kent dus mijn verhouding met Ada Kjöning?"

Krag keek verbaasd op.

„Ja," antwoordde hij, na zich even bedacht te hebben, „daar ben ik gisteren achter gekomen, maar die heeft nu eigenlijk niets met deze zaak te maken."

„Behalve dat ik den naam van mijn verloofde voor het letterslot gebruikt heb."

Krag knikte.

„Zoodra ik hoorde dat u in het geheim verloofd waart met een dame die Ada Kjöning heet, dacht ik:

BEROEMDE BEELDHOUWERKEN.

Museo Nazionale

Juno.

Napels

De vereering van Juno was sedert de vroegste tijden bij de Latijnen, Osken en Umbriërs verbreid. In den lateren Romeinschen tijd gold zij als dochter van Saturnus. Zij was de beheerscheres des hemels, de godin die licht en daardoor leven brengt. Zij waakte over de vrouw als echtgenote en moeder.

haar naam past misschien op het letterslot. Dat doen verliefde menschen voortdurend. Het was maar een gis, maar een veronderstelling die toch heel goed waar kon zijn."

„Zeker."

„En het bleek waar te zijn. U moet nu een ander woord bedenken, meneer Falkenberg."

Einar zweeg een oogenblik. Hij zette de lippen aan zijn glas en zeide:

„Daar u nu mijn verhouding tot die dame kent, wil ik er ter wille van die dame bijvoegen, dat het de reinste verhouding is. Ik heb haar lief. Ik wil haar trouwen."

Krag sloeg afwijzend de hand uit.

„Dat gaat mij allemaal niet aan," zeide hij, „maar denk er aan, dat iemand anders ook die verhouding kent en langer dan ik."

„Wie bedoelt u?"

„Valentine."

„De roofspin," riep Falkenberg uit. „Ja, u heeft gelijk."

„Dat heeft ook niets te beteekenen," ging Krag geruststellend voort, „ze heeft het misschien reeds lang vergeten, maar in ieder geval moet u er rekening mee houden."

De heeren hadden ontbeten en Krag stelde voor om maar dadelijk de stad in te gaan.

Einar was het met hem eens. Hij had van allerlei op zijn kantoor te doen.

„Zullen we loopen?" zeide hij.

„Ik stel voor om te rijden," antwoordde Krag, „heeft u een piekfijn rijtuig?"

„Een piekfijn rijtuig," herhaalde Einar verbaasd, „ja, ik heb een splinternieuwe landauer."

„Dan nemen we die met uw twee pikzwarte paarden en de mooiste, meest glimmende tuigen."

„Maar ik ben er niets op gesteld om zoo'n opzien te wekken," zeide Einar, „het zou in het oogvallend zijn als ik op een gewonen weekdag 's morgens vroeg in zoo'n equipage naar de stad reed."

„Doe het toch maar. Ik heb er een doel mee."

„Goed. Zooals u wilt."

Hij gaf bevel om in te spannen.

„Het verbaast me trouwens," zeide Einar onder het instijgen, „dat u uw uitstekende verkleeding heeft afgelegd en weer Asbjörn Krag geworden is."

„Dat heb ik uit consideratie voor u gedaan," antwoordde Krag. „Ja, om u voor de roofspin te behoeven. Als we in deze in het oogvallende equipage samen de stad inrijden, zegt iedereen, die ons ziet: Kijk daar rijden Falkenberg en Krag. Binnen een half uur weet Valentine het, en zij is slim genoeg om te begrijpen dat u mij van wege haar dreigement heeft opgezocht."

Einar luisterde met aandacht.

„Dan begrijpt zij ook dadelijk, dat zij in mij een gelijken tegenstander heeft. Daarom zal zij haar aanvallen op mij wagen en niet op u. U zou zij dadelijk verwoest, doodgemarteld en onteerd hebben op de meest duivelsche wijze. Ik wil dat ze haar klauwen naar mij uitslaat om u te doen herademen. Maar opdat zij geen oogenblik aan mijn plannen zal twijfelen, wil ik haar die zelf mededeelen."

„Wat bent u dan van plan?" vroeg Einar.

„Op het oogenblik is deze gevaarlijke vrouw absoluut ongenaakbaar," zeide Krag, „zij maakt deel uit van het hoogste mondaine leven en krijgt zelfs invitaties van een deftig man als kamerheer Toten. Allen bewonderen haar schoonheid, geest en noblesse, niemand twijfelt aan haar, maar ik zal haar mededeelen dat ik weet dat zij een ellendige misdadigster is, een boosaardige, wreede vrouw. En zij zal weten dat ik niet rust voor ik bewijzen genoeg heb om haar te ontmaskeren."

„En hoe zal ze dat allemaal te weten komen?" vroeg Einar.

„Ik zal het haar zelf zeggen," antwoordde Krag, „eerlijk en oprecht voor ik den strijd begin."

Krag keek op zijn horloge.

„Om één uur zal ik haar een bezoek brengen," zeide hij.

De elegante equipage met de twee zwarte paarden reed dien lichten morgen snel den Drammensweg op. Einar was somber en ernstig gestemd.

Maar niemand kon aan het zorgeloze gelaat van Asbjörn Krag zien, dat hij met deze rit de stad in den strijd inleidde tegen de gevaarlijkste misdadigster die ooit in de hoofdstad van Noorwegen een slag geslagen heeft.

Vele menschen merkten op dat Falkenberg en Krag de detective, dien morgen samen de stad in reden.

VIII

„Zij heeft mij getroffen."

De twee heeren reden naar Einar's kantoor. Daar namen zij afscheid. Krag reed in een gewoon huurrijtuig naar het politiebureau om zijn dagorders te geven.

Hij bleef ongeveer een uur lang met den commissaris van politie praten. En hoewel Asbjörn Krag oogenblikkelijk niet in actieven dienst was, gaf de commissaris hem toch volmacht om volkomen als politieagent op te treden.

Het was ondertusschen twaalf uur geworden en Krag had bestoten om Valentine om één uur een bezoek te brengen, zoodat hij zich haasten moest met af te doen, wat hij nog af te doen had. Toen hij het bureau verliet, liep hij tegen een man aan, die hijgend met een brief kwam aanhollen. Krag zei: „Heila, waar moet jij naar toe?"

„Hier is een brief voor Asbjörn Krag," zeide de man. „Er is haast bij,"

Krag pakte den „brief" aan, die uit een afgescheurd stuk krantenpapier bestond, waarop Jens, Krag's medehelper, geschreven had:

„Nu rijdt de auto in Karl Johangate."

In minder dan een seconde was Krag de straat opgevlogen, waar hij een rijtuig aanhield:

„Ken je me?" vroeg Krag.

„Zeker," antwoordde de koetsier glimlachend.

Krag stapte het rijtuig in.

„Je weet," vervolgde hij, „dat ik er niet van houd dat de koetsiers mij tegenspreken als ik in hun rammelkasten rijd."

„Of ik."

„Maar jullie weet ook dat ik goed betaal. Nooit geharrewar over geld."

(Wordt Vervolgd).

H. PANDER
& ZONEN

DEN HAAG AMSTERDAM
ROTTERDAM

TUINMEUBELEN

VOOR

Grappjes.

„Zou het een strafbaar feit zijn,” vroeg de professor, die met vakantie was, „als ik in dezen vijver visch ving?”
„Heelemaal niet,” antwoordde de gevraagde, „maar het zou wel een wonder zijn!”

„De roover nam mijn hologe, mijn portemonnaie, mijn portefeuille — kortom alles.”

„Maar ik dacht dat je altijd een geladen revolver bij je hadt?”

„Dat heb ik ook — maar hij heeft hem niet gevonden.”

Onderwijzer: „Wij danken onzen kalender aan de Romeinen, onze cijfers aan de Arabieren en ons bank-systeem aan de Italianen. Kan nu iemand van jelui nog meerdere voorbeelden geven?”

Kleine Wim: „Onze kinderwagen aan Van Noort en onze glazenpuit aan Jansen.”

Ze zaten samen in een stil hoekje van de balzaal: kalm, genoeglijk.

„Weet je wat het zou beteekenen als ik je een mooien diamanten ring gaf?” vroeg hij zachtjes.

Ofschoon zij heel goed wist, wat het zou beteekenen, zei ze toch, omdat ze die zoete woorden liever van hem hoorde: „Wat — wat zou het dan beteekenen?”

„Het zou beteekenen,” zei hij, „dat ik gedurende een heel jaar lang niet meer kon rooken en dat ik, inplaats van drie, maar twee maaltijden per dag kon gebruiken.”

De matrozen waren niets in hun schik, toen er bekend gemaakt werd, dat het schip niet de haven zou binnenloopen, zooals eerst bepaald was, maar de mail aan een kleine boot zou afgeven en dan weer doorgaan. Het schip had dan ook in weken geen haven aangedaan.

Eén matroos kon zoo lang niet buiten land en sprong over boord om naar land te zwemmen. Daar de man niet gemist kon worden, beval de kapitein een ander hem na te springen en hem terug te brengen eer hij aan land zou zijn gekomen.

De stuurman sloeg vanaf de brug den wedstrijd tusschen de twee gade.

„Hij wint op hem! Hij wint! Twee honderd meter! Honderd meter! Vijftig meter! Nog een meter of tien en hij heeft hem! Hij is er bijna! Nou is-ie er! — Lieve hemel!”

„Wat is er? Wat is er?” vroeg de kapitein.

„Lieve hemel! Hij is hem gepasseerd!”

Allerlei Wetenswaardigs.

Heldenmoed.

Op zekeren dag waarschuwde men Alexander den Grooten (356 — 323 v. Chr.) dat zijn geneesheer Philippus door den Perzischen koning Darius was omgekocht om hem te vergiften. Toen de dokter hem daarop een drank aanbood om hem van een koortsaanval te genezen dronk Alexander dien zonder aarzelen uit en liet toen aan Philippus den brief met de beschuldiging lezen. De drank bevatte geen vergif.

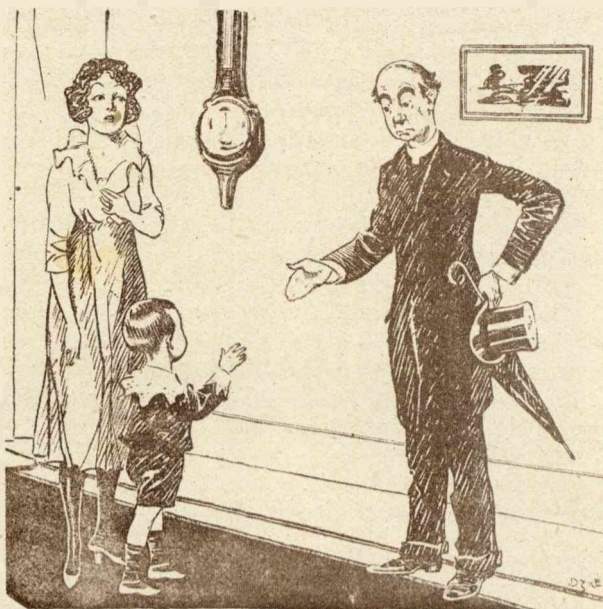
Bacteriën.

De bacteriën of slijtschimmels, die vaak ernstige ziekten in het menschelijk lichaam veroorzaken, zijn slechts één-cellige, plantaardige organismen, waarvan de grootte varieert tusschen enkele weinige micromillimeters (één micromillimeter is 0,001 m.M.) en gedeelten daarvan. Zij vermenigvuldigen zich door splitsing.

Onderzoek uw ademhaling.

Hoe lang kan U uw adem inhouden?

Twee Fransche dokters hebben na vele onderzoeken vastgesteld, dat een normaal persoon zijn adem niet langer dan veertig à vijf en veertig seconden kan inhouden, indien hij zit, en iets langer, wanneer hij languit ligt. Het meest be-

Oom (die na een lang verblijf buitenslands is teruggekeerd, tot zijn neefje Alfred): „Ik geloof, dat je mij nog wel kent, hè Alfred?”

Alfred: „O ja, Oom. Verleden jaar zag ik u nog in het Circus als „August de Domme”.

langrijke resultaat van deze onderzoeken is de ontdekking dat de duur van het inhouden van den adem afhankelijk is van de gesteldheid der luchtwegen of van het hart. In een geval van chronische bronchitis kan iemand zijn adem niet langer dan twintig seconden inhouden; zijn de longen aangedaan, dan wordt deze tijd tot vijftien seconden teruggebracht.

Armlastigen en hun kleeding.

In de Middeleeuwen waren de armlastigen verplicht, door hun kleeding kenbaar te maken, dat zij van de armen trokken. Zoo bepaalde de Vorstelijke Luneburgsche Armenverordening van 1702 dat de armlastigen op de linkerzijde der borst een lap van groen laken moesten dragen. Wie zonder die lap liep, moest boete betalen.

Klant (tot praatzielen barbier): „Schieft als je blijft een beetje op... Als je op die manier doorgaat is, als je den eenen kant van mijn gezicht geschoren hebt, de andere al weer aangegroeid.”

IEDEREEN

Dammen.

PROBLEEM No. 19.

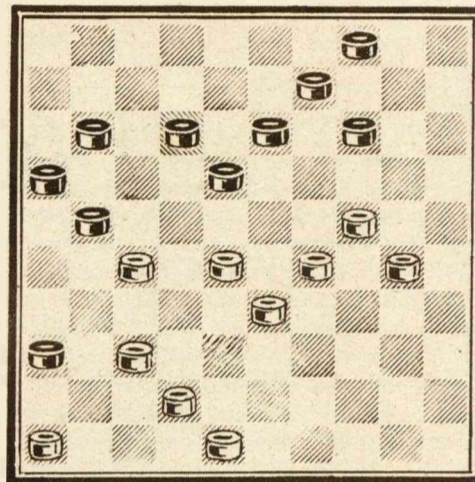
Auteur: W. Höld, te Scheveningen.

Stand: Wit: 24, 27—30, 33, 37, 42, 46 en 48.

Zwart: 4, 9, 11—14, 16, 18, 21 en 36.

Wit begint en wint!

Zwart: 10.

Wit: 10.

OPLOSSING PROBLEEM No. 18. (Querido).

Diagramstand in cijfers was:

Wit: 11, 15, 17, 24, 26, 29, 33, 35, 37, 38, en 43.

Zwart: 2, 4, 9, 13, 14, 18, 25, 31, en dam op 6.

Wit wint door:

35—30, 17—12, 15—10, 10 x 39 en 12 x 3!!

Een schitterende combinatie!

Een mooie gedachte.

Indien ge iemand leert om zijn oogen gericht te houden op dat, wat anderen van hem denken, waardoor hij zonder zelf na te denken het leven leidt en zich houdt aan de beginselen van de meerderheid zijner tijdgenooten, dan kan het niet anders, of gij brengt de gezaghebbende stem van zijn eigen stem in discredit. Hij mag dan een uitstekend burger zijn hij is nooit een man. Aan den anderen kant moeten wij geen acht slaan op het gebabbel en gepraat van andere menschen — beter of slechter dan we zelf zijn —: we moeten rechtuit gaan bij het licht, dat het onze is. Zij kunnen gelijk hebben, maar wij voorwaar ook. Zij kunnen het weten, maar wij weten óók en door die kennis staan of vallen we. Er bestaat trouw aan ons beter zelf en hoe zal ik in 's hemels naam, van hen, die niet trouw zijn aan zichzelf, trouw aan anderen verwachten?

R. L. Stevenson.

Alléen hij, die zelf volmaakt is, heeft het recht een ander te beoordelen.

De Voorzienigheid vervloekt en ontfermt geen enkel volk; de natiën die hun toekomst verliezen, verliezen haar door eigen schuld.

't Valt gemakkelijker twintig man de les te lezen, dan voor een twintigste deel aan eigen woorden getrouw te wezen

U kunt gerust ODOL-tandpasta nemen en dit als zelfstandig mondreinigingsmiddel, of naast ODOL, gebruiken. De langdurige anti-septische werking van het ODOL is algemeen bekend. De ODOL-tandpasta smaakt aangenaam en verfrisschend, bezit een groot reinigingsvermogen zonder het glazuur aan te tasten en werkt door haar hoog gehalte aan werkzame, doch onschadelijke zouten, zacht desinfecteerd. Bovendien verhindert zij, bij dagelijks gebruik, de leelijke verkleuring der tanden en het aanzetten van tandsteen.

